

MAGYAR FALU

ALAPÍTOTTA: NAGYATÁDI SZABÓ ISTVÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VI., RÓZSA-U. 111., II. EMELET
Telefonszám: Automata 238-08
Postai csekk száma: 45.324
Megjelenik hetenkint egyszer

FÜGGETLEN POLITIKAI, TÁRSADALMI
ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: ZSIRKAY JÁNOS

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 10.— pengő
Félévre 5.— pengő
Negyedévre . . . 2.50 pengő

A tizenhétéves ifjú és a lefátyolozott hölgy

(P) A Szent Istvánnapi ünnepségek idején futótűzként terjedt el a hír, hogy Ottó főherceg és Zita volt királyné Budapestre érkezik, hogy átvegyék a hatalmat. A kósza hír eljutott a kormányzóig is. Természetesen nem hagyták figyelmen kívül a híresztelést, hanem az ország nyugalma és a közrend érdekében azonnal megtették az intézkedést. A rendőrséget készenlétbe helyezték s kiadták a legszigorúbb parancsot, hogy

minden olyan autót, amelyben egy tizenhétéves ifjú és egy lefátyolozott hölgy ül, azonnal tartóztassanak fel s ha a bennülők nem tudják magukat kellőképpen igazolni, szállítsák a legközelebbi őrszobára.

A hír nem bizonyult valóznak s így az ünnepek lezajlása után újból visszatért Budapest utcáin a normális élet. Csak a legitimista lapok foglalkoztatták a közvéleményt. Megbotránkozva írtak az új „királyfogásról” s erősen támadták Gömbös Gyula honvédelmi minisztert, mint a szabadkirályválasztók látható vezérét. Azzal érveltek, hogy az intézkedésről sem a miniszterelnök, sem a helyettesminiszterelnök, sem a belügyminiszter nem tudott. A „királyfogást” tehát Gömbösnek akarták tulajdonítani.

Mi nem tudjuk, honnét eredt az intézkedés, de az bizonyos, hogy okos dolog s az óvatosság nagyon is helyénvaló volt, hiszen a legitimisták az utóbbi időben ezt a kérdést nemcsak a gyűléseken vetették fel, hanem ettől volt hangos minden szószék. Az a féktelen propaganda, amelyet ebben a kérdésben országszerte kifejtettek, nagyon is indokoltá tette a legszigorúbb intézkedéseket. Sőt meg is kellett tenni, mert ezt a magyar nép nyugalma, jövője és boldogulása megkövetelte.

Legitimistáink ebben a kérdésben nagyon következtelének. Megkínálják a szabadkirályválasztókat, hogy ezt a kérdést kikapcsolják, viszont ők a legféktelenebb

agitációt fejtik ki megengedett és meg nem engedett helyen egyformán. Még a történelem meghamisításától sem riadnak vissza. Egyik legitimista pap szörnyű elkalandozásában megkockáztatta azt a kijelentést, hogy a tatárveszedelmet azért zúdította ránk az Isten, mert a magyarfaló, erkölcstelen Gertrud királynét Bánk bán leszúrta. Halhatatlan költőnk, Katona József, bizonyára megfordult a sírjában.

De nézzük meg, jogos-e, hazafiasság-e a legitimizmus?

Alapja nincs, mert tételes törvény tiltja. A törvény pedig mindenkre kötelező. Igaz, hogy a trónfosztás egy fegyveres puccs következtében történt, de az is igaz, hogy az akkori népképviselő nagy többsége nem kényszerből, hanem meggyőződésből szavazta meg. Elvégre négyszáz esztendő szenvedése és elnyomása ezt érthetővé is teszi. Négyszáz éven keresztül egyebet sem tettek a Habsburgok, mint

csapolták a nemzet vérért. Szükségtelen végiglapoznunk a történelmet, hiszen ezt mindenki tudja az országban. Legalább is minden magyar ember.

Mint jogforrásra, a pragmatika szankcióra hivatkoznak. Azt mondják: ez a törvény még mindig fennáll. Ez pedig kimondja, hogy az osztrák császár és a magyar király mindig ugyanaz az egy személy lehet. Ha tehát eszerint oldjuk meg a kérdést, nemcsak azt ismerjük el, hogy Ottó magyar király, hanem azt is, hogy osztrák császár. Már pedig a jelek azt mutatják, hogy az osztrákoknak nem kell. Pedig fajtájuk. Nem maradna más hátra, mint hogy magyar pénzzel és magyar vérről kellene visszaszerezni az osztrák császári koronát, amelyről éppen úgy nem mondott le, mint ahogy a magyar koronáról. Ezt bizonyítja Zita körlevele.

Ez tehát a legitimizmus. Vissza-

állítani a régi állapotot, amely alatt csak szenvedés volt a magyar nemzet élete. Csapolták vérünket, irtották legjobbjainkat, nemzetünk legjobbjait száműzték, országunkat széttűllesztették. Eltakartak bennünket a világ elől s már azt sem tudták rólunk, hogy van egy szép városunk: Budapest és van a Duna—Tisza táján egy jó lovagló csikos nép, amely között még mindig dívik a betyárvilág. Azóta szereztek rólunk tudomást, amióta függetlenek vagyunk. És ezt áldozzuk fel a mágysáink és főpapjaink, bankár zsidóink kedvéért?

Minden nemzet legféltettebb kincse a függetlenség. Azt nekünk sem szabad feláldoznunk.

A Szent István-napi intézkedéseket éppen ebből a szempontból üdvözljük. Minden intézkedés a magyar nép szíve szerint történt s megnyugtatót hoz a jövőre is. Üdvözljük, — mert magyar intézkedés volt.

Biztos utakon

Írta: Stolle Lénárd

Vasárnap a pincénél emígyen szolt hozzám egy bakonyi öreg barátom:

— Sok választást megérttem és sok programot hallottam. Volt már piros toll a kalapomnál, azután meg fehér, mostanában meg semilyen. Volt, hogy jókedvvel mentünk szavazni, zászlós kocsi-sorral, hangos zeneszóval, volt úgyis, hogy csak gyalogszerrel baktattunk és józanul, csendesesen szavaztunk.

De akárhogy is volt, mindig azt hittük, hogy a választás után jobb sorsunk lesz, hogy megvalósul a program, hogy beteljesednek az ígéretek. Csalódtunk. Mese volt, álom volt, úri huncutság volt. Egynapos multság, öt évig tartó fizetés.

Ötven éve, hogy először szavaztam. Más volt akkor a világ. Ritka volt a gazdag ember, a hívelgő fényűzés, de sokan voltunk szerény, jólétben élő, dolgozó magyar emberek. Akkor ünnep volt az

aratás, multság a szüret, ma szomorú a gazda, rosszkedvű a részes és a cseléd. Valamikor nagy pénz volt ezer forint, ma milliók jövedelmek, százezerpengős fizetések vannak. Nincs már bakonyi betyár, aki disznót lop, de vannak panamisták, akik százezreket kezelnek el az ország pénzéből. Ezeké ma az élet minden öröme, a kénelem, az autó, a síma aszfalt, a villanyfény és utcák, a paloták, míg nálunk a falun elnémul a dal, nincs többé jókedv, nem csendül a pohár és elhal a boldog asszonyi kacagás, mert kinyújtotta reánk kezét a szörnyű rém: a szegénység.

Ezért bírom én már nehezen. Ezért mondom én kedves öcsémnek, hogy ha magában is csalódni fogok, bevágom a sarokba a pipámat, nem kell az élet, jöjjön a halál.

A fáradt szempillákon könny remegett, mely lassan végiggördült a sokráncú, kedves öreg ar-

con. Kezére hajtotta fejét és elhallgatott. Minden szava szívembe markolt és meghatottan néztem ezt a tisztalelkű, nemes öreg magyart, aki sok csalódás után, fáradt testtel a sir felé ballagván, még egyszer bízik, még egyszer küzdeni akar, hogy amott a völgy ölén pihenő kicsiny faluja ne legyen örökké az ország kizsárolt, elhagyott árvája.

— Amit most elmondott — törtétem meg a csendet —, a magyar falu halálútja. Élni szeretnénk boldogan, de csak dolgozni tudunk emberpusztító módon. Utat, iskolát, szövetkezetet, szépen fejlődő falut akarunk, de egy nyomon sohasem haladunk, magunknál külfönbet el nem ismerünk, érdekből szeretünk, ok nélkül gyűlölünk, a saját fajtánkat lenézzük, az igaz szavak nem kellenek, de van keltje mindig az üres szalmacséplésnek. Ha jól megy sorsunk, gögösek vagyunk, a bajban meghuntyáskodunk, panaszra fogjuk

52

a dolgot, kérvényt íratunk, mindent mástól várunk és futunk protekció után, de saját erőnkől nem tudunk és nem akarunk segíteni önmagunk sorsán.

Mikor maga még fiatal volt, öreg bátyám, ez a pince Kary-birtok volt, a másik a vázsonyi Pappoké, az a pirososzlopos a Cserenyéseké. Ezeket az urakat közös érdekek fűzték a falu népéhez és midőn a maguk kenyerüket védtek, megvédték a falu kenyerét is. Az új idők rendje elvitte ezeket az urakat. A falu mai képviselői közt alig akad olyan, kinek velünk közös érdeke van. A falu magára maradt és nem jut előbbre. A népföldje több lett, de haszna évről-évre kevesebb, mert verejtékes munkájának gyümölcsét nem tudja megvédeni.

Belgiumban, Hollandiában régen megszűnt a nagybirtok és az egész ország parasztbirtokokból áll. De ezek a birtokok a jólét forrásai, mert a föld népe nemcsak dolgozik, de hatalmas szervezeteivel meg is tudja védeni munkája értékét.

Allandóan szervez, harcol és halad a korral, mert kihasználja az új idők vívmányait, hogy szebbé, kényelmesebbé tegye a maga és családja életét. Mi csak morgunk és fizetünk, hiszünk és csalódunk és ha meguntuk ezt a sorsot, várjuk a halált. Szemünk láttára szervezkedik a tőke, szervezkedik a munkás. Csak a föld népe vár csodát, mely küzdelem és szervezkedés nélkül teremti meg jobb sorát.

Azt mondta öreg barátom, maga bízik bennem. Én pedig azt mondom, ne bennem bízzék! Én magányos fa vagyok a szelek országútján, melyet derékbe törnek az elemek, ha velők szembeszállok. Bízék végre önmagában. Bízunk mindannyian saját magunkban, az összesség összefogó erejének hatalmában és a magyar falu jövőjében. Teremtsük meg végre itthon a lelkek békéjét, önzetlen együttérzését, hogy megszülethessen a magyar falu pártja, mely nem az elnökért, nem a képviselőért van, hanem önmagáért. Mely nem múlik el velünk együtt, hanem tovább él, míg barázdát vet a magyar eke s esőért imádkozik a magyar lélek. Ezt a pártot mi teremtsük önmagunkból, a magunk védelmére. Ennek mindenütt ott kell lenni, ahol a falu népének ügyében döntenek. A maga embe-reit küldi az előjáróságba, a megyebizottságba és az országgházba. Csak egy érdekét ismer: a falu népének érdekét. Ezt védi idegenekkel szemben és otthon is, mikor kiközösít a pártból minden egyént, aki a falu érdekei ellen cselekszik.

Ám tanuljunk a szocialistáktól és ne gondoljuk, hogy fegyvermezzet, harcra és győzelemre alkalmas pár-

tot egyetlen magyaros fellobbanással meg lehet teremteni.

A közös nyomor összecsedítheti máról-holnapra a falu népét, hogy szembeszálkva a mai renddel, kitombolja elfojtott haragját, dühét. De ez a tudatlan és szervezetlen tömeg nem párt, hanem martalócad, mely latrokat nevel, akiket nem a közérdeke, hanem a zsákmány reménye tart össze.

A mi pártunknak előbb lélekben és tudásban kell megszületnie, mielőtt testet öltene.

A mai világ rendje bonyolult gépezet, melybe nem dobhatunk büntetlenül követ. Ösmerni kell a dolgok rendjét, a törvényt, másrendű emberek életét, hogy eredménytelenség nélkül védekezhessünk és sikerrel harcolhassunk, hogy ítélhessünk, de el ne ítéltessünk, hogy be ne csapjanak, hogy végre magunkban se csalódjunk. Másnak is kedves az élet, másnak is van gyermeke, akinek drága a jövője, ne higgyük azt, hogy tartós boldogságra, örökös nászra vetettük meg ágyunk, ha győzvé, elnyomottakból zsarnokok leszünk.

Ösmerni kell az utat, mely céljainkhoz vezet, tudni kell, hogy mit akarunk. Ez a tudás azonban nem a pincénél terem. Hiába mondja a magyar közmondás, hogy borban vagyon az igazság, az igazsághoz nem a bor, hanem az olvasás vezet.

Az írás a hatalom útja, mely nélkül alkotni nem lehet; fegyver, mely véd és támad, szellem, mely az agyagból embert formál.

Tudja ezt a kormány, a szocialista munkásság, a kartel és a bank. Milliókat költenek a sajtóra, mely meghozza a vámon, amit elfizetnek a révén. A révést ők tartják, de a vámot mi fizetjük. És fizetni fogjuk mindaddig, míg meg nem teremtsük a magunk hatalmas, független sajtóját, mely nélkül nincs párt, nincs harc, nincs siker. Balga csodavárók, örökös elvetélők maradunk mindaddig, míg a magunk sajtójától sajnáljuk a garast, míg nem terjesztjük szívvel-lélekkel lapjainkat, melyek általunk és értünk vannak.

Ne csüggedjünk, hogy ma még sokan vannak a hivatottak, de kevesen a válaszottak. A krisztusi ígét is kevesen hirdették valamikor, ma pedig milliók vallják és porba hullottak előtte a hamis bálványok, megalázták magukat a császárok, mert nem a fegyver győzött, hanem az isteni igazság, mely embert teremtett és nem szolgát és főként nem rabszolgát.

Tehát magyar testvérek: fel a fejfel s a szemekben gyúljon ki a hit s a bizalom isteni tüze, hogy lángot kapjon attól minden kishitűség és minden csüggedés.

A gabonacsalo és a dunapenteleiek

Váltókat íratott alá a gazdákkal és Budapestre szökött — 40—50 gazda keserves kálváriája — Olyan gazda is van, kinek el kellett adni a házát

Hogy, hogysem, a háború után azt vettük észre, hogy az ország minden nagyobb községében letelepedett egy zsidó kereskedő s megkezdte az „üzletet”. Csak pár év kellett s a mi derék, gyerekes népünk valósággal körülrajongta az új jövevényt. Vele diskurált vasárnaponként s áhitattal nézett rá, amikor a batyus előtt egy év múlva tüzes paripák táncoltak, két év múlva pedig robogott alatta az autó. Gazdag embernek tartották s ha kéri, talán az ingüket is levetették volna a kedvéért. A Kleinek, Grünbaumok és a „Rozi bankárok” magtárába jobban megbíztak, mint a tulajdon padlásukban vagy kamrájukban.

Dunapentele községbe is letelepedett egy ilyen Grünbaum. Pár év alatt megszerezte a nép bizalmát s miután többet ígért a gabonáért, mint más, természetesen neki adták, már — zolden. Amikor fizetni kellett volna, Grünbaum nem fizetett. Ellenben vagy 40 tudatlan gazdával aláírat egy-egy váltót azzal, hogy hiszen azt nem nekik kell beváltani.

A szegény, tudatlan magyarok alá is írták. Grünbaum a pénzt fel is szedte, ellenben észébe sem jutott, hogy azt a gazdáknak kellene adni. Odaértek, hogy se pénz, se Grünbaum. Egyszer csak hipp-hopp! — sehohsem vagyok. Grünbaumnak hült helyét találták. Budapestre szökött.

Szegény, becsapott magyarok ekkor tértek észre. A Grünbaumért nem ejtettek könnyet, de bezzeg jött a váltólejárát. Grünbaum megbukott, tehát a gazdáknak kellett megfizetni. Így kergetett a legkétségbeesettebb helyzetbe 40—50 gazdát. 400—3000 pengőt tesz ki az az összeg, amellyel egyeseket megkárosított. Vannak gazdák, akiknek sohasem volt adósságuk s most nyakig úsznak benne. Kérdés: nem emészt-e föl a birtokukat. Már olyan gazda is van, akinek emiatt a házát kellett eladnia.

Grünbaumot vagy Rózenbaumot persze letartóztatták. Egy kis ideig ült is, de már szabadlábon van. Igaz, még a tárgyalás nem történt meg, de mit törődik a Grünbaum ezzel? Egy kis időre lecsukják, a felesége vagy az apósa pedig új üzletet nyit. Kezdődik minden előről.

Itt van a nagy baj. Kereskedelmi törvényünk nem védi meg kellőképpen a nép érdekeit. Kényszeregyességgel, csődbemenéssel akkor állhatnak elő, amikor akarnak. Bátran csinálják az adósságot, mert védi őket a törvény. Ha nagy a baj, a Takács Jánosoknak bele kell egyezniük bizonyos százaléka, a földműves alól pedig az utolsó párnát is kihúzzák. S ha a Grünbaum teljesen csődbejut, a felesége új üzletet nyit. Ki tudja, nem azon a pénzen-e, amellyel a hitelezőket megkárosította?

Nem engedték meg a szocialisták tüntetését

A szociáldemokrata párt szeptember 1-én nagy tüntető felvonulásra készül. A tüntetők a munkanélküliség ellen akarnak demonstrálni s munkanélküli segélyek kiutalását követelik.

A felvonulást már be is jelentették a rendőrségen, ahol kijelentették, hogy semmiféle tüntetést sem engednek az utcára vinni. A felvonulást nem engedélyezik. Ennek ellenére Peyer Károly szocialista kijelentette, hogy a felvonulást meg fogják tartani, mert a kormány ígéreteiben már nem bíznak.

A szocialista felvonulás egyébként komolyan foglalkoztatja a kormányköröket is. Több miniszter megszakította a szabadságát s a közmunkákat már is kiírták, hogy a munkanélküliségen segítsenek. Ügylátszik, ehhez is demokrácia kellett. Mindenesetre nagyon különös jelenség, hogy csak a szervezett erők megmozdulása készteti cselekvésre a kormányt, ami egyáltalán nem valami hizelgő rájuk nézve.

A szőlősgazdák gyűlése Szolnokon

A válságban levő magyar mezőgazdaság egyik legsúlyosabb problémája a szőlőtermelés, illetőleg a borértékesítés.

A rengeteg napszámot, rézgálicot, szénkéneget igénylő szőlőtermelés óriási költségei dacára egyáltalán nincs ára a bornak

és nemcsak az illetékes tényezőknek, hanem magának a kormánynak is egyik legnagyobb gondja a borértékesítés megoldása.

Legutóbb ismét gyűlést tartottak a szőlősgazdák — ez alkalommal Jászberényben, ahol Koncsek István polgármester elnöklelte alatt

több ezer szőlősgazda jelent meg az ország minden vidékéről.

Köszinszky Viktor miniszteri tanácsos, a Szőlősgazdák Országos Egyesületének elnöke, a borforgasztási adó eltörlését, Reizmann Zoltán dr. pedig a Gyümölcs-szeszforgalmi Rt. monopóliumának megszüntetését követelte. Ezt mondta ki a határozati javaslat is, melynek a kormányhoz való előterjesztésére Apponyi Albert grófot fogják felkérni.

FANTASZTIKUS HIREK EGY ÚJ KIRÁLYPUCCSRÓL

Miért

rendelt el a kormány Szent István napján készültséget? A rendőrség egy „gyászruhás hölgyet és egy tizen-nyolc éves fiatalembert” keresett

Szent István napján nagy riadalmat keltett az a hír, hogy Zita királyné és Ottó királyfi Magyarországra érkeznek, hogy elfoglalják a hatalmat. Bár a komolyabb legitimista politikusok ezt váltig cáfolták, azonban az a féktelen agitáció, amely az ünnepeket megelőzőleg a szószerzőtől lefelé valószínűvé tette a kísérletet, a kormányzat a nemzet közbiztonsága érdekében minden szükséges intézkedést megtett az esetleges puccs megakadályozására.

A hírek pillanatok alatt terjedtek el az amúgyis az utcán tartózkodó tömegben és természetesen — mint ez már híreknél szokásos — sokféle változatban, sokféle színezéssel megtoldva és a fantázia által kibővíve szálltak szájról-szájra.

Egyesek tudni vélték, hogy Zita és Ottó repülőgépen érkeznek Tatatóvárosra. Mások szerint automobilon tartanak Budapest felé. Voltak, akik ezt a hírt már úgy

adták tovább, hogy meg is érkeztek Budapestre s voltak, akik azt is tudták, hol szálltak meg.

A fantasztikus hírek okozta idegességet és nyugtalanságot mégcsak fokozta az a körülmény, hogy

kormányzat karhatalmi készültséget rendelt el Szent István ünnepnapján és rendőrök vizsgálták az utakon, vajjon nem halad-e Budapest felé „egy autó, benne egy gyászruhás hölgygel és egy tizen-nyolcéves fiatalemberrel”?

A készültség a publikum körében idegességet és nyugtalanságot keltett, de ugyancsak nyugtalanságot ébresztett a legitimista táborban is. A legitimista táborban ezt a „királyfogást” rendkívül élesen elítélték, különösen azok után, hogy — mint emlékezetes — Bethlen István gróf legutóbbi kijelentései a legitimistákat ebben a kérdésben legutóbb teljesen megnyugtatták.

Éles, de indokolatlan támadás Gömbös Gyula ellen

A legitimisták napilapja éles kirohanást intézett Gömbös Gyula ellen, mert neki tulajdonítja az intézkedéseket. Többek között a következőket írja:

Nem kívánatos e pillanatban a szabadkirályválasztók látható fejének, Gömbös Gyula honvédelmi, miniszternek ebben az incidensben való aktív vagy passzív szerepét kutatni — írja később az Új Nemzedék. — Nem tudjuk, van-e valami köze vagy nincs-e a dologhoz. Annyi azonban bizonyos, hogy az ő neve mindenki előtt akaratlanul is fölvetődik, aki az elmúlt tíz esztendő politikai eseményeit és Gömbös Gyula legutóbbi szereplését ismeri.

Gömbös Gyula nem egyszer látta szükségesnek, hogy a királykérésben kijelentéseket tegyen, még pedig olyanokat, amelyek nincsenek éppen harmóniában az ő miniszterelnökének korrekt, a legitimista vezetőférfiak által is helyeselt és megértett állásfoglalásával.

Nem tudjuk, milyen joggal nevezte Miskolcon kukacpolitikának a békeesztendőket boldogabb világának emlegetését és miért vette

rossz néven a kukacoktól, hogy „öncélú lények”.

A további kifakadások mutatják, hogy a legitimisták olyan tördőfést kaptak, amelyeket egyáltalán nem tudnak elviselni.

Az illetékes hely nyilatkozata

A hivatalos hely a támadásokra a következő nyilatkozatot tette:

— A tett intézkedésekről az arra illetékesek a felelősséget teljes egészében vállalják azok előtt, akiknek felelni tartoznak,

de a Nemzeti Ujság igaztalan és indokolatlan felelősségrevonó kísérletét a leghatározottabban viszszautasítják és kijelentik, hogy

egyrészt az ünnepek zavartalan lefolyása, másrészt és legfőként az ország belső rendjének és békéjének biztosítására alkalmas intézkedéseket, amikor megtették, köteles gondossággal jártak el, mert a rendelkezésre hivatottak és felelősek nem hagyhatnak figyelmen kívül olyan jelentéseket és híreket, amelyek felett napirendre térni felelősségnélküli egyéneknek lehet, de ugyanez felelős állás-

ban lévők részéről bűnös mulasztás.

Nagy az izgalom a legitimistáknál

A legitimista politikusok nem tudnak napirendre térni az események fölött s Zichy János gróf útján nyílt levelet intéztek a miniszterelnökhöz, hogy nevezze meg azt a tényezőt, aki nemcsak a rendőrséget, de a katonaságot is készenlétben tartotta. A történeteket a legitimista politikusok kesztyűdobásnak tekintik s hír szerint Apponyi Albert gróf aziránt akarja nyílt színvallásra bírni Bethlent, hogy azonosítja-e magát Gömbös Gyula honvédelmi miniszter ismert legitimistaellenes álláspontjával.

Ebben a kérdésben nekünk az az álláspontunk, hogy a rendelkezés nagyon is helyes volt. Végre tudják meg a legitimisták, hogy az ország nagy tömegei egyáltalán nem hajlandók kockára tenni egyetlen eredményünket: nemzeti függetlenségünket. A négyszázéves járomból és vérhullatásból elég volt. Végre éljünk önálló nemzeti életet, mert azóta tud csak rólunk a világ, amióta függetlenek vagyunk. Csak így tudjuk a világ szimpátiáját megnyerni szegény feldarabot hazánk iránt.

Méhész tábori tagjaink figyelmébe!

Több barátunk beküldte hozzánk az alábbi levelezőlap szövegét:

„Minden méhész méhcsaládonként 10 P-ös rendkívüli segélyben, illetve kedvezményben részesülhet.

A segély, illetve kedvezmény minél gyorsabb elintézése végett mellőztük a taggyűlések által történő hosszadalmasabb összeírásokat.

A segélyt, illetve kedvezményt csakis személyenként pontosan kiöltött úrlapokon lehet igénybe venni.

Az úrlapok augusztus 30-ig, míg a kedvezmény szeptember 10-ig igényelhető. Az igénylés elintézése a beérkezés sorrendjében történik.

A kedvezményt kérő úrlapokért, útmutató füzetért és portóért előzetesen 1.— P értékű levélbélyeg küldendő be egyenesen a kedvezményes akció irányítójához: Geider Károlyhoz, Budapest, 23. postafiók.”

Több helyen érdeklődtünk ebben az ügyben s azt a választ kaptuk, hogy az ilyen segélyezésekről nincs tudomásuk. Felhívjuk méhész barátaink figyelmét, hogy a levelezőlap tartalmát fogadják fenntartással, mert az illető működéséről méhész körökben semmit sem tudnak.

SUHOGÓ

JEGYZI: ALA MUSZY

Magyar nevet kapott a boletta.

Minden baj gyógyulását a bolettától várták és végeredményben semmit se gyógyított meg. Ellenben már megkapta a hazai neve is, tőzsgyökerez magyar nevet, még pedig egy bihari tábori tagunk keresztelte el, nagyon röviden, találon és félreérthetetlen rövidséggel:

— Baj-letta.

Bizony, bizony, baj lett a bolettából.

Az élelmes dohányjövődék.

Sokan panaszkodnak a dohányjövődék ellen, hogy szívhatatlan cigarettát bocsát ki. Erre mit teszen az udvarias dohányjövődék?

Megharagszik? Dehogy! Szívható cigarettát bocsát ki? Dehogy. Felhívja a fogyasztókat, hogy küldjék be a szívhatatlan cigarettákat, majd becseréli. Természetesen a portókötség a fogyasztó terhére megy. Így aztán orvosolva lesz a baj, ha a füst kétszeres pénzbe kerül is. Ugy-e, nagyszerű megoldás. De mennyire okosabb volna azt tanácsolni, a földhöz kell vágni s káromkodni kell egyet és aztán azt kell gondolni, hogy már elszívták. A tüdőt sem rongálták vele, a postakötség is megmarad s a dohányjövődék is megkapja a maga bevételét. Hát nem nagyszerűen lehet orvosolni a panaszokat, ha az akarat is megvan hozzá?

Dicsekszik a szocialista képviselő.

A népjóléti államtitkár előszobájában várnak a képviselők ügyeik elintézésére. A többek között ott volt a legnagyobb szájú szocialista is, Esztergályos. Dicsekedve mondja:

— Nem vagyunk mi olyan rosszak, amilyeneknek bennünket festenek. A multkoriban bemutatnak egy miniszter feleségének. A kegyelmes asszony csodálkozva néz rám: „No lám, maga az az Esztergályos. Csakugyan nem olyan fekete az ördög, amilyennek festik...”

A titkár tréfásan csak annyit mondott:

— De a kegyelmes asszony azt már mégse merete kijelenteni, hogy nem is olyan vörös, amilyennek mondják.

Esztergályos elvörösödött, de nem felelt. Elődalgott.

Végleg elmarad a lillafüredi konferencia.

Sokáig vitatkoztak rajta, meg legyen-e, vagy ne legyen meg a lillafüredi konferencia. Az egységesek azt követelték, hogy Bethlen is jelenjék meg az értekezleten. A miniszterelnök erre nem volt hajlandó. Ő is olyan mint a régi muszkacárok — szereti, szereti a híveit, de ezer kilométernyire szeret lenni tőlük. Így hát kimondták, hogy inkább maradjon el az egész, minthogy ezúttal is „helyettes miniszterelnökkel” kelljen beérniök.

Pedig már minden előkészületet megtettek a siker érdekében a híres fürdőhelyen. Már számítani kezdték a pisztrángokat is, hogy alázattal és szolgálatkészen akadjanak horogra, ha a kegyelmes úr fog halászni. Sőt a vizet is átszűrték, hogy a rosszvölű ellenzék azt ne találja mondani, hogy zavarosban halásztak.

És ez most mind kárba veszett fáradság.

A konferencia végleg elmarad. Lillafüreden egyszer lett volna egy kis forgalom. Hát csak nem sikerült. Kár.

Pályázatok a Gömbös Gyula jutalomra

Teremtsük meg a tiszta erkölcsök országát

Írta: Fekete Sándor molványi kiskazda

Nem szeretnék, ha a Duna medencéjében elterülő piciny, csonka országot a közvélemény Panamák országának nevezné. Pedig azon az úton haladunk. Romlott korban kell élnie a magyar verejtékező millioknak. Sok vezetőember lelkéből kihalt a becsület, nemes érzés, mert kivetkőzve emberi mivoltából, rohan a testet-lelket megmetyélező romlott élet fertőjébe. A világi örömeiket ígérő pénz utáni sóvárgás eltapossa sokaknál mindazt, mi az emberi lelket a magasságba emeli.

A háború után lezúllott állapotok tünetei sorakoznak fel újból. Szerte az országban a panamázók hozzák izgalomba a dolgozó népet. Nem is csoda, hiszen a dolgozó milliók a mai gazdasági viszonyok között alig tudnak megküzdeni a rájuk zúdított terhek özönével. Kiknek jó példával kellene elől járniok, éppen azok követnek el visszaéléseket.

Ugyan miből panamáznak? Nem az ország pénzéből? Dehogyan nem! A dolgozó nép verejtékes adófilléreiből.

Nem régen olvastam egyik újságból, hogy egy mezőőr a tettenért burgonyatolvajt lelőtte. A burgonyatolvaj meghalt, mert az éhes gyomor a burgonyaföldre űzte; hogyha mással nem is, de legalább burgonyával csillapítsa éhségét. Ne ki pár kilogramm burgonyáért életével kellett megfizetnie.

Vajjon a Vayok, a Zavarosok s a többi hasonzorúruk hogyan ússzák meg a tettenérést? Mivel fognak fizetni könnyelműségükért, amelyet súlyosbít az, hogy jó módon követik el a visszaéléseket?

De ezalatt odakint a falvakban sok helyen megperdül a dob, licitálnak és mindezt néma megadással kell tűrnie a népnek. Hiába küzd, hiába dolgozik, az eredmény — dob. Míg a panamázók pezsgőben tobzódnak. Hát lehet-e csodálni, ha ilyenek hallatára felforr az emberek ereiben a vér és bosszúsan kiáltják:

— Nem, nem! Ez nem mehet így tovább!

Eladó

5 darab fajtiszta leghorn kakas és 5 darab jérce. Venni szándékozóknak jelentkezzenek Nagy Pál János ecseédi táboriagunknál. A kakasok és jércék párját a legjutányosabban adja!

Mert nem is mehet. Példát kell teremteni. A panamázó „uracskák” úgy kell elbánni, hogy elretentő példaképei legyenek az őket követő panamázásra hajlamos bűnösöknek.

Ha most ezekkel olyan „dobzse”-féle módon bánunk, akkor gombamódra szaporodnak a visszaélők, a könnyelműek, panamázók.

Pedig nekünk, szegény, becsületes magyaroknak, nem ilyen alkokra van szükségünk, hanem becsületes, hazaépítő munkásokra. A dolgozó nép elvárja vezetőitől azt a becsületes, önfeláldozó munkát, melyet csak tiszta kézzel, igaz lelkiismerettel lehet végezni.

Sokszor van alkalmunk hallani a hatalmasok ajkáról, ha egy-kettő néha-néha a nép közé téved, hogy mindig takarékosagra inti a népet. Minthogy üres kamrába az egér sem ver fészket, takarékoskodni sem lehet ott, ahol a jólétnek csak a hült helye van.

Ott kell takarékoskodni, ahol van is miből. Nem kell osztogatni mamuth-fizetéseket. Nem szabad az álláshalmazás. El kell törölni a kartelleket és a lehető legszigorúbban kell büntetni a panamázókat, hogy mindenki remegjen a jövőben attól a gondolatától, mely az ország közpénzét, a milliók verejtékes filléreiből összegyűlt vagyont valaha is léha nemzedékek kielégítésére pocskolják.

A tisztakezűség, a takarékoság és a jólét leghathatósabb biztosítója: a tiszta választás.

Ezt nemcsak én, de a velem egy sorban dolgozó milliók is vallják. A választási visszaélések rontják meg az erkölcsöket s teszik hajlamossá a bűnre a köztisztviselőket, a törvények áthágására, semmibevételére ott látjuk a legtöbb példát. Ezeket kell megszüntetni, hogy ezen kezek-től megtisztuljon az egész közelet, az egész ország.

Hogy az egész Nagy-Magyarország feltámadásának gondolata megérjen: előbb a Csonkaországban kell egészséges, becsületes, mindenki által helyeselt és szeretett életet teremteni...

A Csonkaország erkölce és tiszta élete Nagy-Magyarország legbiztosabb alapköve...

Azért kell megteremtenünk a tiszta erkölcsök országát...

A FALU POÉTÁI

Osz

Nagy Balaton köves partján
Állogál a vándor gém,
Búsan krúgat a darupár,
Hűvösödik, közelg a tél.

Csend honol a madár-tanyán
S csak néha süvölt a szél,
Gomolyog a felhő lómhán,
Hűvösödik, közelg a tél.

Vándor madár Isten veled,
Te más hazába költöztél,
De én veled nem mehetek,
Hűvösödik, közelg a tél.

Kikeletkor visszatérve,
Keress fel, ha meglelnél,
De most repülj, utad mérve,
Hűvösödik, közelg a tél.
Nyíradony. PAULOVICH JENŐ.

Ha napsugár lehetnék...

Lehetnék napsugár, csillanó meleg,
Atjárnám jégheideg, zordon kebeled.
Meleget lövelnék jégcsap szívedbe,
Gögd eltűnne a szép kikeletre.

És ha munkámon tán nem lenne siker,
Gögös köszöbor letűnne csillagod,
Büszkén kiáltanám: Aki mer, az nyer!...
S nem kapnál egy porszemnyi harmatot.

Lövelnék rád annyi hót, sugarat,
Hervadnál izzó tekintetem alatt,
És én kacagva, gyönyörrel néznék
Te szólnál: „Bocsáss, ó, bocsáss meg kérlek!”

Nem bírok köszívvel, de várva-várnék,
Amíg pusztulásod el nem érkezik,
Íly bosszúálló a szerelmes árva,
Jegyezd meg: Kegyetlen, habár vétkezik.
Hajmáskér. Ifj. ARKOVICS JÓZSEF.

Szeretem a hazát

Mint méh a virágot, szeretem hazámat,
Védelmében ha kell, elhagyom anyámat.
A hazámnak sorsát szívemen viselem,
Hazámnak szentelem a szerény életem.

Most, hogy hazám egén, sötét felhők járnak:
Lelkemet emésztí gyötrően a bánat.
A karom megfeszül és ökolbe szorul...
Hogy tudtak elbánni velünk ily botorul?

A nyugtalan vérünk, már bosszúért liheg.
Leszámolást várja az ifjú s az öreg.
Kezünkrol a bilincs, a egyszer lepattan...
Hitvány rablók, a kard fejeteke csattan.

Ha egyszer harsognak a kürtök s a dobok:
A szereteteimtől könnyezve búcsúzó.
Bár könnyeim hullnak, de örömmel megyek,
Ilyen az igazi, nagy hazaszeretet.

Szertem hazámat, hisz ez volt a bölcsöm,
Ez lesz legnyugtatóbb halotti szemfedőm.
Idegen föld keblén nyugalom sem lenne,
Ha nem az anyaföld borulna testemre.

Öcsény. PAPRIKA KÁROLY.

Az én lelkem

Én a tavaszban sirva járok,
Egy percre néha meg-megállok.
— Nem igazak, csak mesék, álmok,
Mikor fakadnak a virágok!

Nem igaz a mező, a rét,
Nem az enyém semmi, ha szép.
Ősz jöjj! — Ne nyiljatos virágok,
Fájó szívem ti zavarnátok —
Lélekben hozzád sirva szállok,
Kit régen szívszakadva várok.

Nem akarok álmot, mesét,
A tavasz szívem tépi szét.
Törökszentmiklós. NAGY KALMAN.

Ahol mi járunk...

Ahol mi járunk, nincs ott kényelem:
gondrengetegbe hajszolt testvérek
vívjuk vérző-szenvedőn
az életcsatát.

Előttünk sötét, oly halvány a mécs,
mi rásugároz tüskés utunkra —
s gyilkot, gyáva orvhalált
rejt a kín-vadon.

Oly gyakran sikolt kidőltek jaja:
Beléremeg a tépett, torz csapat,
s fájón, résztvevőn morzsol
értük bús könnyet.

Bár belénkharap a sors vasfoga:
megyünk elszántan, bátor-merészen,
mert visz, biztat a szent cél
s győzelemremény.

S újult erővel tör utat karunk:
közel vár már a győzelemgyümölcs,
mit bár kínos, vérző, de
szent harcra vívunk!

Sajókazinc. KUTTOR BARNA.

Paraszt vagyok

Paraszt vagyok, nincs vagyonom,
Nagy a szegénységem,
Szép hazámért dobog szívem,
Lüktet minden vérem.
Nemcsak szóval, de tettel is
Síkra szálltam érte.
Oda van azóta életem
Legjobb egészsége.

Beteg vagyok, nincs egészség,
De csak hazám éljen,
Kiontom érte, hogyha kell,
Mindenik csepp vérem.
Legyen hazám nagy és dicső,
Legyen népe boldog,
Annak is adjon kenyeret,
Ki tőri a hantot.

A háború piócái
Pusztuljanak innen.
Ne élőködjenek ők itt,
Ez elhagyott népen.
Hazám földje legyen azé,
Ki él és hal érte.
Így szép hazám jövedelme
Nem megyen külföldre.

Itthon marad jövedelmünk,
Erősödik népünk.
Így jön vissza vitéz nevünk
S régi dicsőségünk.
Magyar hazánk védasszonya,
Kérd szent Fiad értünk,
Addja, vissza nagy hazánkat
És áldja meg népünk.
Maklár. SZENDREI FERENC.

ALBRECHT KIRÁLYI HERCEG FELESÉGÜL VETTE SZERELMÉT RUDNAY LAJOS SZÓFIAI KÖVET ELVÁLT FELESÉGÉT

Nem megy Braziliába, hanem
atyja birtokán gazdálkodik

Ismét egy bizonyosság, hogy a szerelem nem ismer határt. Nem kisebb egyénről van szó, mint Albrecht királyi hercegről, a legendás Habsburgról, akit nemrég még mint királyjelöltet emlegettek. Ugyanis Albrecht volt az egyetlen Habsburg, aki nem tett hűségnyilatkozatot Ottónak és Zitanak egészen a legutolsó időkig, amíg a szerelem le nem rombolta lelkében a királyi hatalom és dicsőség minden fényét és vágyát.

Albrecht magyar érzelmű volt s tehetséges fiatalember. A magyar ifjúság vezetésében is részt vett s ahol csak megfordult, mindenütt megszerették. Esélyei is voltak a királyságra, de ma már lezárult az ügy — örökre. A fényűzés, pompánál többre becsüli a szerelmet. A regény előzménye a következő:

A fiatal királyi herceg megismerkedett Rudnay Alajos követségi tanácsos, a szófiai magyar követség vezetőjének feleségével és halálisan beleszeretett.

A fiatalasszony válopert indított férje ellen; azt hitték semmi sem áll boldogságuk útjában. Tévedtek. A királyi herceg szülei, különösen Izabella kir. hercegasszony hallani sem akart a házasságról, ezért Albrecht felkereste Belgiumban Zita királynét és Ottó királyfit, hogy hűségnyilatkozatot tegyen előttük

és a Habsburg-ház fejétől engedélyt kérjen a házasságra.

Ottó királyfi a látogatás alkalmával nem tagadta meg beleegyezését, de kiskorúságára való hivatkozással nem is adhatta meg. Megígérte azonban, hogy amint módot nyújtanak erre a Habsburg-család törvényei, hozzájárul Albrecht kir. herceg házasságához.

Albrecht a királyi családnál való látogatása után Braziliába ment és csak a Szent Imre-ünnepségekre tért vissza Budapestre.

Senki sem sejtette az elmúlt hét keddjén, amikor Albrecht váratlanul hazatért a fővárosba, hogy a fiatal kir. herceg már nem legényember többé. Hétfőn este derült ki,

hogy Albrecht és Rudnayné pár nappal azelőtt, hogy a királyi herceg hazaérkezett, házasságot kötöttek.

Hétfőn este hivatalos jelentést is adtak ki erről. Azt is közli a hiva-

talos jelentés, hogy polgári házasságot kötöttek a fiatalok; egyházi házasságra csak akkor kerülhet sor, amikor sikerül elérni, hogy az egyház Rudnayné első házasságát érvénytelenít.

Már vasárnap elterjedt a hír, hogy Albrecht Budapestre való hazatérése előtt Londonban már meg is esküdött Rudnay Alajosnéval, aki a megszállt Bácskában lévő topolyai Lebach polgári család Irén nevű gyermeke.

A házasságkötés megtörténhetett, mert Lebach Irént két héttel ez előtt elváltatta férjétől a bíróság. Hűtlen elhagyás címén mondotta ki a válast a törvényszék és a volt házastársak a bíróság előtt megegyeztek, hogy Lebach továbbra is viseli volt férje nevét, kegyelmes asszony marad.

Azért is sejtették, hogy a házasságkötés tényleg megtörtént, mert amikor Albrecht kir. herceg szülei arra kérték fiukat, hogy mielőtt megmásíthatatlannak jelzett szándékát végrehajtáná, induljon hosszabb külföldi útra, megígérték, hogy ha visszatérése után sem változtatná meg elhatározását, ha nem is adják beleegyezésüket a házassághoz, tudomásul fogják azt venni és belenyugszanak a megmásíthatatlanba.

Lebach Irén tíz nappal ezelőtt távozott el a Lebach-család bács-topolyai birtokáról, ahol Albrecht királyi herceg braziliai útja alatt tartózkodott és az evangélikus vallásról áttért a római katolikus vallásra. Nem tette meg ezt annak idején, amikor Rudnay Alajoshoz ment férjhez, noha Rudnay Alajos is katolikus.

Ki ez az asszony?

Ki ez az asszony, aki a Habsburg-család egyik legtehetségesebb tagját, a nagy tudásáról, világos eszéről ismert Albrecht királyi herceget ki tudta szakítani abból a légkörből, amelyben nevelkedett, ki ez az asszony, akinek kedvéért Albrecht lemondott arról, hogy fejére tegye Szent István koronáját, akinek a kedvéért otthagyta a főhercegi fényt, a királyi udvartartás csillogó pompáját?

Lebach Irén, a fiatal kir. herceg ifjú hitvese a Bácska legszebb leánya volt. Tizenhét éves múlt, ami-

kor szülei először hozták Pestre bálozni és szépségével, bájjával, kedvességével huszonnégy óra alatt meghódította a pesti aranyifjúságot. Ugyszólván minden nap akadt kérője és ő minden nap kosarat adott.

Végre mégis hozzáment Rudnay Alajoshoz, akitől most vált el, miután közte és Albrecht között kifejlődött a szerelem. A házasság nyilvánosságra kerülése után különböző hírek keltek szárnyra az ifjú pár jövő terveiről. Először azt híresztelték, hogy Albrecht lemond királyi hercegi rangjáról és Braziliába megy, ahol százezerholdas birtokot vásárol, amelyen egy kis magyar paradicsomot rendez be. Már arról írtak az újságok, hogy 400 magyar családot visz ki magával s ezek között él boldogan, feltűnően szép feleségével. Ezt a hírt azonban Albrecht megcáfolta és kijelentette, hogy eszeágában sincs itthagyni az országot s a braziliai birtok helyett vagy Budán, vagy

Máriabesnyőn vesz egy villát és ott lakik. Szándéka az, hogy atyjának 42.000 holdas birtokán gazdálkodjék.

Rangjáról annál inkább nem kell lemondania, mert a család feje, Zita volt királyné megleghangú táviratot küldött a királyi hercegnek, amelyben gratulál házasságához. De a magyar törvények értelmében egyáltalán nem kell lemondania rangjáról, mert nincs is olyan törvényünk, amely megtiltaná a királyi család tagjainak polgári családdal való összeházasodását. Ezt csak a Habsburg-család házi törvényei tiltják, de mivel a család feje beleegyezett, nincs semmi akadály annak, hogy rangját használja. Egyébként olyan hírek is keringenek, hogy a királyi herceg magyar polgári nevet óhajtott felvenni s kizárólag családjának óhajtott élni.

A házassággal tehát egy királyi hercegi regény záródott le, amely ma nemcsak Magyarországon, de az egész világon világesemény.

A gazdák harca a tejkartellel

A gazdák által kiküldött Közös Tejgazdasági Bizottság hónapok óta tárgyal a budapesti tejkartellel, a tejárvételei árának fenntartása érdekében. A hosszú tárgyalások nem vezettek eredményre, mert a kartel nem hajlandó a gazdáknak az eddig juttatott átvételei árát abban az esetben sem megadni, ha a budapesti kiskereskedelmi árak változatlanul negyven filléren maradnak. Az esetleges árleszállítással kapcsolatban az áresés teljes egészét át akarják hárítani a tejvállalatok a termelőkre és csak hosszas tárgyalások után voltak hajlandók tíz—husz százalékat a tej budapesti kiskereskedői árának csökkentése esetén magukra vállalni.

Mint értesülünk, az OMGE tejgazdasági bizottsága nem nyugszik bele a tejkartel merev visszautasító eljárásába, hanem a földművelésügyi minisztériumon keresztül az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központot akarják arra kényszeríteni, hogy a fogyasztási tejért a Tejszövetkezeti Központ a régi árat adja a gazdáknak. A magyar tejtermelő gazdák nagy áldozatot hoztak már akkor, amikor hajlandók voltak az eddigi felhozataluk 20 százalékat ipari tej címén olcsóbban bocsátani a tejvállalatok rendelkezésére. A tejvállalatok azonban még többet kérnek,

ők az egész tejterménységnél akarnak mintegy tizenöt százalékos árredukción keresztülvenni és ezenkívül a felhozott tej húsz százalékat körülbelül feleáron, mint ipari tejet átvenni. A tejtermelő gazdaközönség érdeklődéssel várja a földművelésügyi minisztérium illetékes osztályának állásfoglalását, annál is inkább, mert ez volna az első eset, amikor a minisztériumnak állást kell foglalnia a gazdák és a tejkartel gazdasági küzdelmében.

Egyébként a legnagyobb lelkiismeretlenség a tejkartel állásfoglalása, amelyet egyszerűen fel kellene oszlatni. Szinte elképzelhetetlen, hogy újabb árcsökkenést eszközöljenek, amikor erre semmi ok sincs. A vidéken 12 fillérért veszik a tejet, míg Pesten 40—48 fillér. Vajjon megengedhető-e, hogy egy kartel ilyen módon tegye tönkre gazdáinkat?

Megjelent a
PONGRÁCZ MESTER
3 felvonásos drámai népszínmű.
Írta Zeirkey János. A darab tárgya talán s azért ajánlatos mert nem kell hozzá nehezen beszerezhető díszlet. — Ár 2 pengő 80 fill.
Előadási jog 5 p. — Mindenütt nagy siker.

A váci vízvezeték építése elviselhetetlen terheket rakott a Vácott lakó kiskgazdákra

A földszintes vískók tulajdonosai többet fizetnek, mint az emeletes bérháztulajdonosok

Vác, 1930 augusztus hó.

Tudvalévőleg országszerte nehéz helyzetben vannak a gazdák, de a legszomorúbb sorsa azoknak van, akik nagyvárosokban élnek. A túl-hajtott kultúrfejlődés „áldásait” egyáltalán nem érzik, ellenben a fizetésből kijár nekik. Az építkezésekbe, járdakövezések és betonozásokba, parkírozásokba rengeteg pénzt ölnek bele, de ezeknek hasznát alig látják, mert ott, ahol kiskgazdák laknak, rendszerint nincs járda se s a városfejlesztés is csak azoknak előnyös, kik a központban, a város belsejében laknak. Ők élvezik, szegény külvárosiak és tanyaiak pedig fizetik a luxust. Ilyen a sorsuk a váci kiskgazdáknak is. Vízvezeték épített a város, amely majdnem hárommillió pengőbe került. Idáig még valahogy rendben volna a dolog. A bölcs tanács azonban tudta, hogyan lehet ezt a nagy összeget kivetni.

Nem az adózás, a vagyon alapján vetették azt ki, hanem folyóméterenként.

Itt is, mint mindenütt, a gazdák portája rendszerint szélesebb, mint a belvárosban fekvő házhelyek.

Ennek következtében megtörténik, hogy a földszintes kiskvisek lakói több díjat fizetnek, mint az emeletes paloták lakói.

Van olyan kiskgazda, akinek az évi adója 70 pengő, de a vízvezeték után fizet 110 pengőt. Persze ezt nem bírja el. S ha nem tud fizetni, a legjobb esetben megterhelik vele a házat. De a foglalatok is elég gyakoriak.

A legszomorúbb az egészben, hogy a gazdák jórésze nem is tudja udvarába és házába a vizet bevezettetni, mert nincs hozzá tehetsége. Ennek dacára sokszáz családot terheltek meg nagyobb építési díjjal, mint amennyi az adója.

A gazdák elkeseredve panaszoznak el ezeket az igazságtalanságokat. Különösen a kiskvisek panaszkodnak, akiknek egyáltalán nem volt szükség a vízvezeték, mert kútjaikban egészséges, tiszta, valóságos gyógyvíz van. De akár használják a vízvezeték, akár nem, azt fizetni kell. Még pedig irgalmatlanul.

Ilyen és ehhez hasonló helyzetbe jutottak városaink kiskgazdái, akik

úgy — egészen természetesen — szeretnék elmenekülni a városokból, hogy a „kultúrépítkezések” helytelen

fizetési kulcsa végkép tönkre ne tegye őket.

Természetes, hogy a Magyar Falu, amely minden gazdaérdeket képvisel és szívén visel, a váci esetet nem fogja levenni a napirendről.

Igazságos kulcsot és hozzájárulást követelünk a közterhekből mindenki számára s így a kiskgazdák részére is, akiknek nem lehet behajtani olyan terheket, melyek mások számára teszik jobbá, szebbé és kényelmesebbé az életet és számunkra csak adót és robotot jelentenek.

Baranyay Aladár.

• A KÖZSÉGEK JOGI ÉLETE •

A Magyar Falu állandó rovatban tájékoztatja a Tábor tagjait mindazon jogi kérdésekről, melyek a községek életében előfordulnak

Minden jogi kérdésben rendelkezésre állunk!

A választójogról

Közl: dr. Kránitz János ügyvéd

XVIII.

(Befejező közlemény.)

Ugyanezen büntetés alá esik, aki a választás után a 155. §-ban meghatározott módon a választót akadályozza abban, hogy a képviselővel közérdekű ügyben érintkezzék.

A 167—171. §-ok a szabadságvesztésen felül a politikai jogok felfüggesztésének eseteit, valamint a bűnvádi eljárás megindításának és lefolytatásának módozatait tárgyalják.

Pénzbírság.

A 172. § rendelkezései értelmében az a választó, aki a szavazatszedő küldöttség előtt nem jelent meg, köteles távolmaradásának okát a választás napját követő 8 nap alatt a központi választmány elnökségéhez írásban bejelenteni és igazoló iratait bejelentéséhez csatolni. Posta útján továbbított bejelentésnél a postáraadásnak a 8 napon belül kell megtörténnie.

A bejelentések felett a központi választmány bizottsága határoz.

Az ellen a választó ellen, aki a szavazatszedő küldöttség előtt meg nem jelent, bár szavazati jogát nem is gyakorolta, valamint az ellen, aki elmaradását igazoltnak találta, nincs helye további eljárásnak.

Azoknak a választóknak a nevét, akiknek elmaradását a bizottság nem fogadta el igazoltnak, a központi választmány elnöke jegyzékbe foglalva megküldi a választókerület I. fokú rendőrhatalóságához (szolgabírósághoz).

Az I. fokú rendőrhatalóság a jegyzékben foglalt minden választóra, az illető vagyoni és egyéb körülményeire is figyelemmel, 1—10 ar.-korona pénzbírságot szab ki.

A pénzbírságot kiszabó határozatot a féllel közölni kell; a határozat ellen a fél 15 nap alatt igazolással élhet azon az alapon, hogy a fentebb megállapított 8 napon

belül saját hibáján kívül nem tudta bejelentését megtenni.

Ha a megbírságot választó igazolással nem is kíván élni, akkor is joga van ugyanacsak 15 nap alatt a pénzbírságot kiszabó határozat ellen fellebbezni.

Az igazolások és fellebbezések felett az alispán végérvényesen határoz.

A 173. § szerint arra a közhivatalnokra vagy kir. közjegyzőre, aki a választói névjegyzékről és egyéb választási iratokról az 50. § rendelkezései ellenére nem adja ki a kívánt másolatot, a közig. bíróság elnöke 50 aranykoronától 1000 aranykoronáig terjedhető pénzbírságot róhat.

A 174. § a behajtott pénzbírságok hovaforrásáról intézkedik.

Fegyelmi eljárás.

A 175. § a választási eljárásban és a választásnál közreműködő közszolgálati alkalmazottak (állami, megyei, községi alkalmazottak), továbbá esküt tett minden közeg ellen fegyelmi eljárás megindítását teszi kötelezővé az esetben, ha a nevezettek a választói jogszabályokat, hatósági rendelkezéseket megszegik, kijátszák.

A fegyelmi eljárásban végső fokon a közig. bíróság határoz.

A legmagasabb büntetés 8000 aranykorona lehet.

A 176. § rendelkezései értelmében állami, megyei, városi köztisztviselő, továbbá községi (kör-) jegyző (segédjegyző) nem vehet részt saját hivatali működése területén választási pártgyűlés vagy pártünnepély összehívásában, rendezésében; nem lehet ilyen pártgyűlésnek elnöke vagy jegyzője; nem fogadhat el ilyen pártgyűléstől megbízást; nem vehet részt képviselőjelölt körutazásában; végül nem gyűjtheti össze és nem vezetheti a szavazás helyére a választókat.

Az ellen a köztisztviselő ellen,

aki ezen tilalmak valamelyikét megszegi, az előbbi (175) § rendelkezéseinek megfelelő fegyelmi eljárásnak van helye.

A törvény 177—185. §-ai vegyes rendelkezéseket tartalmaznak a képviselői megbízás tartamáról, az özszeferhetetlenségi törvény alkalmazásáról, a képviselővé választott köztisztviselőknak állásuktól való fölmentéséről és visszahelyezéséről.

A 186—189. (utolsó §) §-ok azon átmeneti és végrehajtási rendelkezéseket tárgyalják, amelyeket a nemzetgyűlésnek képviselőházzá való alakulása tett szükségessé.

(Vége.)

Barangolások

Csikérián.

Nagy szeretettel fogadta Csikéria község lakossága Zsirkay Jánost és Baranyay Aladárt, akik a Magyar Falu képviselőjében megjelentek. Balázs Piri István és Félix fogadták őket kitüntető vendégszeretettel, de volt alkalmunk megismerkedni a Tábor többi tagjaival is, névszerint: Czrenkovics Géza, Pataricza Péter, Vizi Bertalan, Taskovics Péter, Rasztik Mihály és Pölhe István kiskgazdákkal. Csikérián a Tábor ez alkalommal nagyon megerősödött.

Vácott.

Zsirkay János és Baranyay Aladár vasárnap Vácra utaztak s tárgyalást folytattak Füstös István kiskgazdával, a református kör elnökével, valamint ifj. Ludányi György kiskváci kiskgazdával, akik ott szintén élre állottak a mozgalomnak. Váci táborunk napról-napra rohamosan erősödik. Baranyay Aladár szeptember 7-én a református körben fogja tiszteletét tenni.

Dunapentelén és Baracsan.

Vitéz Pölöskei János szombaton és vasárnap dunapentelei és baracsi táborunkat látogatta meg. Dunapentelén végiglátogatta a táborat, egy részét s mindenütt nagy szeretettel fogadták. Este Nyuli János táborunk vendége volt, ahol több értelmes kiskgazdával volt alkalma megismerkedni. Itt is többen beléptek a Táborba. Vasárnap reggel Baracsra utaztak, ahol Pfeffer József, Pfeffer Ferenc, Redl Márton és a községi bíró fogadták baráti szeretettel. Délután Polgár János barátunkat látogatta meg, akinek társaságában ismerkedő látogatást tett Oláh József táborunk vendéglőjében, ahol a Tábor többi tagjai fogadták nagy szeretettel. Majd Farnadi Imre törvényhatósági tag lakásán tett látogatást.

Vattán, Emődön, Pilisen.

Mohácsy Lajos titkár az elmúlt héten Vattán, Emődön és Pilisen tett látogatást. Mindenütt a legnagyobb szeretettel fogadták s ez alkalommal sokan csatlakoztak a Táborhoz.

Férjhez megy a bíró lánya

Népszámú 4 felvonásban

Irla: Vitéz Pölöskei János

Ára előadási joggal és utánvételi költséggel 5 pengő, minden további példány 1 pengő

Mindenütt óriási siker!

Megrendelhető kiadóhivatalunkban

HÍREK

Akkor zengem én el...

Ha majd kigyúl az a várva-várt
szép hajnal

Rózsaszínű fénnel.
S új élet mosolya csókolózik hazánk
Minden kis rögével,

S rózsaszínű fény hull a magyar
parasztnak

Gondbors arcára.
S örömről dalolni leszáll a pacsirta
Ekéje szarvára...

Akkor zengem én el legboldogabb
dalom

Örömkönnyet ejtve.
Kicsiny lantom húrján főleng a
magyar nép

Rózsát termő kedve.
(Sárrétudvari.) Nagy Imre.

Kiszállások. A Magyar Falu táborának vezetősége aug. 30-án nagy népgyűlést tart, amelyen Zsirkay János, dr. Sényi Pál, dr. Kránicz János, Gáspár Béla és Baranyay Aladár vesznek részt. Dr. Kránicz János ügyészünk szombaton este már Kőrösladányba érkezik, hogy ottani tábortagjainknak jogi tanáccsal szolgáljon. — Vitéz Pölöskei János szombaton Somogy megyébe utazik, ahol szombaton este a mosdósi tábortagokat keresi fel. Vasárnap reggel Kiskorpádra utazik, hogy ottani barátainkat meglátogassa. Ezúton kéri a közeli községek tábortagjait, hogy vagy Mosdóson vagy Kiskorpádon szíveskedjenek őt felkeresni. Mosdóson Bernáth György, Kiskorpádon pedig Kuti Vince lakásán érdeklődjenek utána. — Mohácsy László titkár Borsod megye megszervezésére, Vattára utazik, ahonnan végig látogatja az egész környékét.

A Magyar Magazin szerkesztésében változás állott be. Szeptember 15-től kezdve a lap felelős szerkesztői tisztét a kiváló és népszerű poéta, Hangay Sándor vállalta, aki-vel egyidejűleg a legkitünőbb író- és rajzológárda lép a Magyar Magazin kötelékébe.

A debreceni kamarai igazgató tragédiája. Rácz Lajos dr., a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója Debrecenben, szíven lőtte magát. A hatalmas kaliberű katonai Steyer-pisztoly, amely még tartalékos tiszt korában maradt meg Rácz Lajosnak, jól elvégezte munkáját, rettenetes rombolást végzett a szívében és Rácz Lajos pillanatok alatt elvérzett.

Kémkedés gyanúja miatt letartóztattak egy őrnagyot. Horváth Antal vezérkari őrnagyot kémkedés gyanúja miatt letartóztatták. Az őrnagy kétizben kísérelt meg öngyilkosságot a katonai fogházban. Letartóztatása alkalmával törölték a vitézi rendből is.

Halálos verekedés Viszneken. Visznek hevesmegyei községben, Tóth Mihály kocsmájában. Tari István és Tóth János viszneki legények össze-
szólalkoztak. A veszekedés hevében Tari borospoharat vágott Tóth fejéhez, majd egy késsel megszúrta. Tóth segítségért futott. Nemsokára visz-
zatért a kocsmá helyiségébe Horváth István és Ádám János viszneki lakos, rokonai kíséretében, akik vas-villával és kapával és kövel szerelték fel magukat. Tari Istvánt a vasvil-lával és kapával leterítették, majd 17 szúrást ejtettek rajta, aki a jász-
árok szállási orvoshoz való szállítása közben kisenvedett. A csendőrség Tóth Jánost, Horváth Istvánt és Ádám Jánost elfogta és az egri ki-rályi ügyészségnek átadta.

Kadarka Péter az elmaradt lillafüredi értekezletről

Tisztelt Magyar Falu, nem lesz trilla-lilla,
A képviselőnek nem tetszik a Lilla.
Akármilyen szép is a tüzes orcája,
Ha nem lesz ott Bethlen, füttyülnek ők rája.
Mert, ha nincs ott Bethlen, hiába a trilla,
Nem gyul szerelemre az édes kis Lilla.
Biz' ha ott lett volna a hódító szellem,
A hangulat lenne szinte hihetetlen.
A zajos kaszinó mintha tyúkol volna,
Minden mungókakas benn kukorikolna.
Beszélnének sokat, csépelnék a szalmát,
Bírálnák a Vajok Zavaros hatalmát.
Eldörögnék azt is, hogy miképpen lett a
Paraszt jötevője a híres boletta.
Beszélnének fajról, gazdasági bajról,
Mög a lábuk alatt mögingott talajról.
Azt hinné az ember: itt a darázs-fészék,
Pedig valamennyi szelíd jámbor lélek.
Kíváncsian várják, mit is mond az atyus,
Oly biztosra veszik, mint a pénzt a batyus.
Minden baj elmúlik egyetlen szavára,
Főképp, ha a szónak mandátum az ára.
Száz torok kiáltja, tapsok között: — éljen!
Halálra kitarunk! Isten úgy segéljen!
De az atyus nem megy, nem kíváncsi rájuk,
Ügyis tudja, hogy van ünneplő ruhájuk,
Véleményük úgy sincs, mit tárgyaljon velük,
Ha éppen akarja, ő az agyvelejük.
A Lilla meg várjon, ügyis jön feléje,
Egyedül borul majd rózsakebelére.
Egyedül tud ő csak furfangokat szőni,
Miként kell ügyesen szarvasbakot löni
Nomád életet él, mint őse: Attila,
Csak egy éjszakára kell neki a villa.
Akkor aztán szépen álmodozik benne,
S körülfogja Lilla altató szerelme.
Itt már abba hagyom, nem hozom zavarba,
Mert könnyen kikapathat az öreg

Kadarka

Üzenet a szavai tábornak. Nagyon kedves meghívásukat a szoborleleplezésre hálásan köszönjük. Mivel a szerkesztőség minden tagja ezúttal népgyűlésen van, a legnagyobb sajnálattal sem mehetünk le, azonban lélekben mi is ott vagyunk.

A gazdák bolettával való félrevezetése — bűnügy. A pénzügyminiszter körrendeletet intézett a pénzügy-igazgatóságokhoz, melyben közölte, hogy a gazdaközönség tájékoztatlan-ságát kihasználó, esetleges elkövetett csalások nem jövedéki kihágások-ként ítélandó el, hanem közönséges bűncselekmény címen a rendőri nyomozhatóságnak azonnal átadhatók.

Szegény és nagycsaládú szülők gyermekei felmenthetők az elemi iskolai beiratási díj fizetése alól. Ismeretes, hogy a folyó évben alkotott hetedik törvénycikk az elemi iskolai beiratási díjakat 50 fillérről 1 pengőre emelte fel. Most jelent meg a törvény végrehajtási rendelete, amelynek főbb rendelkezései: A szegény vagy nagycsaládok gyermekei felmenthetők a beiratási díj fizetése alól. A községek, vagy iskolafentartók saját költségvetésük terhére megválthatják a beiratási díjat, ily esetben a tankötelesek 80 százaléka után kell a beiratási díjat a rendeltetési célra befizetni, illetve felhasználni. A beiratási díjból 50 fillér a kölcsön-könyvtár létesítésére fordítandó, amelyből a szegény tanulók részesít-hetők tankönyvsegélyben.

Vitéz Kárpáthy Kamilló altábor-nagy kinevezése. A kormányzó a kö-vetkező kéziratot intézte vitéz Kár-páthy Kamilló altábornagyhoz: „Ked-
ves vitéz Kárpáthy altábornagy! Ki-nevezem önt 1930. évi szeptember hó
elsejével 1930 szeptember elseji ranggal gyalogsági tábornokká. Kelt
Gödöllőn, 1930 augusztus 22-én.
Horthy s. k. Wekerle s. k.”

Borzalmas szerencsétlenség a cseh hadgyakorlaton. A csehek felsőma-gyarországi hadgyakorlatán borzal-mas katasztrófa történt. Nagykálánál leszakadt a Garam pontonhídja és 50 katona a Garamba fulladt. A hadgyakorlatokat azonnal beszü-nítették.

Felülvizsgálatra kell menniük a gépjárművezetőknek. A belügyminisz-ter úr 1929. évi 250.000 számú rende-lete értelmében a gépjárművezetői igazolványok tulajdonosai, hivatásos és úrvezetők egyaránt minden három évben orvosi vizsgálatnak tartoznak magukat alávetni. Ebben az évben a vizsgálat kötelező mindazokra, akik a vezetői igazolványukat 1927 dec-31-ike előtt kapták. A jogosítvány birtokosai sok kellemetlenségtől sza-badulnak, ha a kötelező orvosi felülvizsgálatot el nem mulasztják.

Magyar anyák ünnepe Hahóton. Megható ünnepség keretében folyt le Hahót zalamegyei nagyközségben a sokgyermekes családnyák kitüntetése. Az istentisztelettel kapcsolato-san Gersner Béla plébános méltatta a családnyák érdemeit, majd mise után a levették sorfala között a köz-ség képviselőtestületének kíséretében Horváth Vilmos dr. pacsai főszolga-bíró hazafias beszédet intézett a je-lenlevőkhöz, majd Vörös Pálné szü-letett Ajda Julia sokgyermekes anyának átnyújtotta az alkalmi ér-met, egy öltöny ruhát és pénzjutal-mat. A kitüntetettnek, aki könnyes szemekkel mondott köszönetet, öt élő fia és egy leánygyermek van, négy gyermeke meghalt.

Szerencsés gazda Zalaszentbalá-zson. Rezneki Zsigmond zalaszentba-lázi táboragunk tehene három egézséges borjút ellett. Érdekes, hogy ugyanaz a tehén a múlt évben szintén két borjuval ajándékozta meg gazdáját.

Sopronkövesden.

Dr. Sényi Pál igazgató a sopron-kövesdi táborunkat látogatta meg. A Tábor tagjai a falu végén kül-dötségileg vártak s szinte megható volt a a szeretet, ahellyel fogadták. Itt már a Magyar Falunak erős tá-bora van s hisszük, hogy ez után a látogatás után még jobban meg fog erősödni. A községi bíró lakásán felejtethetetlen napot töltött a lelkes tábortagok társaságában.

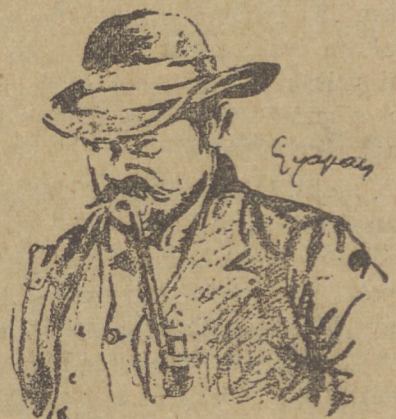
Fogadónapok a Magyar Faluban. Ezúton kérjük előfizetőinket és bará-tainkat, hogy jogi ügyekben csak kedden és pénteken délután két óra tájban szíveskedjenek bennünket fel-keresni, mert ügyészünk ekkor áll barátaink közvetlen rendelkezésére a szerkesztőségben. Más ügyekben pe-dig hétfőn, kedden és pénteken ke-ressenek fel bennünket, mert a szer-dai és csütörtöki napunk a szerkesz-téssel, szombati napon pedig az uta-zások előkészítésével és megtárgya-lásával vagyunk lekötve. Azért tesz-szük ezt közzé, hogy tudják barátaink mikor állhatunk zavartalanul rendel-kezésére.

Tűz Cserszegtormajon. B. Kovács Sándor cserszegtormaji barátunkat nagy szerencsétlenség érte. Épületei, kazalai mind elégetek s az állatokat is csak a legutolsó pillanatban lehetett kimenteni. A kár több mint 1500 pengő.

Kiásták a kutyák a gyermeklábat. Makón a görög katolikus temetőben a csősz kutyája egy gyermeklábat ho-zott a szájában. A csősz azonnal a kutya után ment és az egyik sír mel-lett megállott. A csősz figyelmesen megvizsgálta a sírt és ott egy elásott csecsemőhullát fedezett fel, amely-nek a lába és egyik keze hiányzott. Azonnal jelentést tett a rendőrség-nek, ahonnan bizottság szállott ki a helyszínre.

Gyógyászati tanácsadó betegségek otthoni gyógyításához. Ára 16 fillér. (Postabélyegeken is megküldhető.) Megrendelési cím: „Aster” vállalat, Luzsénszky Alfonz, Budapest, I., Csorbai-u. 2. — Ismertetjük, elkészít-tjük és elküldjük mindazon méreg-mentes orvosságokat, amelyeket az európai orvosi egyetemek tankönyvei ajánlanak s melyek a legtöbb ható-anyagot foglalják magukban és nem kerülnek sokba. Vállalatunk 1912 óta áll fenn s számos köszönőlevél van birtokunkban.

Mín töpreng ke' Sonkoly koma?

Nem engedik az utcára a munka-nélkülieket. Félnék, hogy nagyon is rongyosak és csúnyák találnak lenni a szerencsétlenek, s még megtalálnák sajnálni őket. Inkább nem eresztik őket az utcára.

Az egyszeri zsugori gazdag is rá-ripakodott az inasára, mikor elébe eresztették a koldust.

— Vigyék elölém, a nyomorultat, mert megszakad a szívem a fájdalom-tól...

Nohát! És még mondja valaki, hogy nem vajsztútták a hatalmasok.

Nevetve ment a börtönbe a dunaföldvári főjegyző

A kajdaci főjegyzőt és segédjegyzőt is letartóztatták — Az üllői főjegyzőt okirathamisítással vádolják — Újabb letartóztatások és ítéletek

Ismeretes az a nagyszabású panama, amellyel a dunaföldvári főjegyzőt vádolják. A múlt héten az ügy már a vizsgálóbíró elé került, aki úgy Huber főjegyzőt, mint Nagy János adóellenőrt letartóztatták.

Huber nyugodtan és mosolygva fogadta a letartóztatást. Még kedélye sem hagyta el. Amint a fogházirodában az egyik volt forgalmi adóellenőrrel találkozott, aki szintén vizsgálati fogoly, oda-szolt hozzá:

— Hát most kollégák lettünk!

A Huber-ügy legújabb fejleményéhez tartozik különben az, hogy

a főjegyző felfolyamodással élt a letartóztatás ellen.

Az eseményeknek különös érdekessége, hogy a sok panamákra való tekintettel a paksi főszolgabíró lemondott állásáról.

A kajdaci letartóztatások

A múlt héten megírtuk, hogy a kajdaci főjegyző ellen elfogatási parancsot adtak ki. A főjegyzőt Szekszárdon sikerült is elfogni. A kajdaci községhezán elkövetett visszaéléseknek egyébként van egy harmadik szereplője is. A már régebben letartóztatott Kovács Károly irnok és a legutóbb elfogott Kirnbauer Károly főjegyzőn kívül Maress Hubert adóügyi jegyző a harmadik, aki annakidején, amikor a visszaélések kiderültek, föl-vétette magát a lipótmezei elme-gyógyintézetbe. Nem is ment ne-hezen a felvétel, mert Maress gyakran ivott és ilyenkor roha-mai voltak és egy ilyen alkalom-mal sikerült neki bevonulni az elme-gyógyintézetbe.

A szekszárdi ügyészség állan-dóan érdeklődött Maress egész-ségi állapota iránt és most értesítést kapott az elme-gyógyintézetből, hogy Maress állapota sohasem volt komoly. Az ügyészség intéz-kedett, hogy most már az adóügyi jegyző is fogházba kerüljön, két társa mellé.

Az üllői járdaépítés

Az üllői képviselőtestület még 1928-ban úgy módosította a gya-logjárdák burkolásáról hozott sza-bályrendeletet, hogy a járda- és utcarendezés összes költségeit az érdekelt ház- és telektulajdono-sokra hárítja át.

A vármegye jóváhagyta a sza-bályrendeletmódosítást, elkövette

azonban azt a hibát, hogy kor-mányhatósági megerősítésre nem terjesztette fel.

Súlyos hiba volt ez, amely ak-kor mutatkozott, amikor később

a belügyminiszter nemcsak a községi képviselőtestület jár-daszabályrendeletét nem hagyta jóvá, de a vármegye törvényhatósági bizottságá-nak jóváhagyó határozatát is megsemmisítette.

Közben azonban már hozzá is kezdtek az útépitéshez. Verseny-tárgyalás eredménye alapján a Somoskői Bazaltbánya Részvény-társaságot bízták meg a munká-latokkal és a költségek fedezésére kétszázötvenezer pengős kölcsönt vettek fel. Ekkor az volt a hely-zet, hogy négyzetméterenként há-rom pengő hatvan fillérbe kerül a járda.

Később azonban már olyan hírek terjedtek el, hogy a jár-da négyzetméterenként nem három pengő hatvan fillérbe fog kerülni, de még tíz pen-gőnél is többbe.

Az elégedetlenkedők panaszaí-ról Baltun Géza dr. pénzügyi tit-kár jelentést tett a belügyminisz-ternek, aki azután az építkezést felfüggesztette.

Most üllő lakossága izgatottan várja a felettes hatóságok további intézkedéseit és kíváncsian néznek a vizsgálat lefolytatása elé, me-lyeknek tisztázniuk kell, hogy tör-téntek-e valóban visszaélések az üllői járdaépítés körül, vagy sem.

Kettős sikkasztás Váncsod községben

A biharmegyei Váncsod község-nél nagyobb hivatali sikkasztást fedeztek fel. Árokháti István, Váncsod község adóügyi segéd-jegyzője, az adófizetők által befi-zetett adók egy részét elsikkasz-totta, majd amikor a hiányokat már sehogy sem tudta fedezni, rá-vette feleségét, Oláh Irmát, aki a váncsodi postahivatal vezetője volt, hogy a postára érkezett pén-zekből pótolják az adóhivatalnál mutatkozó hiányt. Árokháti en-gedett férje felszólításának és a postára érkezett csekkeket, pén-zesutalványokat eltüntette, a pénzt pedig elsikkasztotta. A köz-séghezán és a postán csaknem egyszerre fedezték fel a sikkasz-tásokat és megállapították, hogy a fiatal pár néhány hónap alatt 5800 pengőt sikkasztott el a ván-csodi adóhivataltól, illetőleg a postától. A debreceni ügyészség Árokháti és feleségét, akik a sik-kasztásokat beismerték, előzetes letartóztatásba helyezte.

Elítélték a hosszúpályi községi irnokot

Herczeg Jenő községi irnok a járatlevelek kezelésével volt meg-bízva Hosszúpályi községben. A járatlevelekre a bélyegeket nem ragasztotta fel, hanem az erre a célra adott pénzt elsikkasztotta. Ez az összeg 180 pengőt tett ki. Följelentették a megtévedt fiatal-embert, aki fölött most ítélezett a debreceni törvényszék és sik-kasztás vétségében mondotta ki bűnösnek és öt hónapi fogházra ítélte.

Ime, megint egy panama-koszorú. Egy héten éppen elég, sőt túl-ságosan sok. Reméljük, hogy a kormányzat erélye kitisztítja a tisztviselőtársadalomból a fér-gesét.

EZT IS JÓ TUDNI

Kétszázegy kilométert repül a fecske óránként.

A Metz melletti St. Avold városka egyik lakosa érdekes kísérletet haj-tott végre egy fecskével. Megfogott egyet, amely házának ereszében ra-kott fészket, átadta egy Metzben lakó barátjának, aki a madarat a metzi pályaudvar előtti térről reggel 9 óra 53 perckor elengedte. A hazakíván-kozó fecske 10 óra 6 perc 45 másod-perckor már újra fészékében volt, tehát az utat 13 perc 45 másodperc alatt tette meg. Miután az átrepült útszakasz légvonalban 43 kilométer, a gyorsrepítő fecske óránkénti 201 kilométeres sebességet ért el.

Tejhamisítók büntetése a régi időkben.

A tej- és általában az élelmiszerha-misítók letűnt századokban igen erőlyesen bántak el. 1481-ből szá-rmazó adatok szerint pl. Francia-országban ebben az időben azt, aki a tejet lefőlözve vagy vizezve árulta, a következő büntetést kapta: A hami-sított tejet addig öntötték a szájába, amíg csak az orvos vagy borbély (abban az időben mindkettő szak-értő) ki nem jelentette, hogy a továb-bi itatást a bűnös életveszedelem nélkül nem bírná ki. A vajhamisítót nyilvános helyen oszlophoz kötötték; a ha-misított vaját a fejére tették s addig hagyták így, míg a vaj el nem olvadt rajta. Ezekből látjuk, hogy már a XV-ik században voltak tej-, vajha-misítók, de azt is látjuk, hogy ellen-őrzés is lehetett, hogy a hibákat így megállapították, így meg is büntet-ték.

KÜLPOLITIKAI ESEMÉNYEK

Kormányváltás Lengyelországban.

A lengyel kormány lemondott és a köztársasági elnök Pilsudszky mar-sallt, a lengyel nép legendás hősét nevezte ki miniszterelnökké. Pilsud-szkyról köztudomású, hogy gyűlöli a lengyel parlamentet s attól tartanak, hogy diktatúrát honosít meg az or-szágon. Kinevezése után rendkívül éles támadást és lekicsinylő nyilat-kozatot tett a képviselők ellen.

Újabb német jegyzéket adtak át Varsóban.

A német kormány újabb demarsot intézett a lengyel kormányhoz az ál-landó határsértések miatt. A varsói német ügyvivő a birodalmi kormány megbízásából délben megjelent a len-gyel külügyminisztériumban és erélyes hangú jegyzéket nyújtott át, amelyben a német kormány tiltako-zik a folytonosan megismétlődő ha-tárcsértések ellen. A lengyel kor-mány egyelőre nem adott választ a német jegyzékre azzal az indokolás-sal, hogy a flatowi határsértés ügye még vizsgálat alatt van.

Amerikaiak európai kirándulásai.

Az egyik amerikai újság részlete-sen beszámol az amerikaiak nyári ki-rándulásáról Európába. Közlése sze-rint mintegy 200.000 ember váltotta ki eddig az őszelet. Ezek közül 70 ezren az ó-házában lakó családját, rokonait óhajtja meglátogatni. A többi pedig részint szórakozás, vagy tanulmányi célból rándul át Euró-pába. Egy jelentős rész pedig üzleti ügyeket akar lebonyolítani. A kirán-dulók közül Olaszország és Francia-ország várnak nagyobb tömegű látogatót.

RÁDIO

Vasárnap, augusztus 31:

9: Újsághírek, kozmetika. — 10: Éne-kes nagymise. — 11.15: Evangélikus is-tentisztelet. — Utána: Pontos időjelzés. — Majd: Hangverseny. — 2: Gramofon-hangverseny. — 3.30: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. — 4: Rádió Szabad Egyetem. — 5: A nemzet-közi vízipólótorna keretében a német és magyar csapat mérkőzése. — 5.45: Ka-tonazene. — 6.45: Cholnoki László no-vellája. — 7.10: Vargha Imre magyar nótákat énekel. — 8.15: Részletes sport-és löversenyeredmények. — 8.30: Két vidám egyfelvonásos.

Hétfő, szeptember 1:

4: Asszonyok tanácsadója. — 4.45: Pontos időjelzés. — 5: Tolna Pál elő-adása. — 5.30: Hangverseny. — 6.35: Német nyelvtanítás. — 7.10: Illés Endre novellái. — 7.35: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye. — 8.35: Stefániai Imre hangversenye.

Kedd, szeptember 2:

4: Ritoók Margit mesél a gyermekek-nek. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés, hírek. — 5: Sebestyén Ede fel-olvasása. — 5.30: Szalonz. — 6.35: Rádió amatőr posta. — 7.15: Gramofon-hangverseny. — 8.15: Szini Gyula no-vellái.

Szerda, szeptember 3:

3.30: Morse-tanfolyam. — 4.10: Dr. Szilády Zoltán felolvasása. — 4.45: Pon-tos időjelzés, időjárás- és vízállásjel-en-tés, hírek. — 5: Thury Lajos novellája. — 5.30: Bura Károly és cigányzenekará-nak hangversenye. — 6.45: Horváth At-tila dr. felolvasása. — 7.15: Zenekari hangverseny.

Csütörtök, szeptember 4:

4: Rádió Szabad Egyetem. — Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés. — 5.20: Dunkel Norbert fel-olvasása. — 6: Katonazene. — 7: Gyorsírás tanfolyam. — 7.30: Angol nyelvtanítás. — 8: Hangverseny. — 9: Cselényi József magyar nótákat énekel.

Péntek, szeptember 5:

4: B. Czeke Vilma mesél. — 4.45: Időjelzés, hírek. — 5: Törökné Kovács Hermin novellái. — 5.30: Gramofon-hangverseny. — 6.30: Dr. Schmiéd Fe-renc felolvasása. — 7: Másfélóra köny-nyűzene.

Szombat, szeptember 6:

4: Fábry Frigyes felolvasása. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés, hírek. — 5: A Szociális Misszió-társulat előadássorozata. — 5.30: Citera-kör hangversenye. — 6.30: „Mit üzen a népdal?”

GAZDASÁGI ÉLET

Megjelenik a rendelet a gabonaneműek őrlési díjáról

Az őrlési vámok hirtelen és indokolatlan felemelése országszerte nagy felzúdulást keltett a gazdák körében. Az agyonadóztatott gazdáknak alig marad évente annyi gabonájuk, hogy biztosítsa megélhetésüket, tehát érthető az az elkéséredés, amit az őrlési vám felemelése okozott. A felzúdulás olyan nagy volt, hogy sok helyen darálót akartak venni, hogy bojkott alá vegyék a malmokat.

A sajtóban a Magyar Falu volt az első, amely szóvátette ezt az elégedetlenséget és követelte a kormánytól, hogy az őrlési vámokat rendezze. Tiltakozásunknak lett is fogantja, mert a képviselők is rájöttek, hogy a malmok ezen spekulációja a legborzalmasabb kinövés a boletta következményeinek. Már a balatonai értekezleten is szóvátették a rendezés kérdését, de azóta is folyton érkeztek a panaszok, amelyek a legnagyobb elkéséredésről számoltak be. Végre a kormány is belátta, hogy valamit kell tenni, tehát meghozta a rendeletét, amely a vasárnapi hivatalos lapban jelenik meg s a kihirdetéstől számított nyolc nap múlva lép életbe.

A rendelet szerint a vámörléssel foglalkozó malom az őrlés végett bevitt gabonaneműnél természetben nem szedhet nagyobb őrlési díjat, mint amekkorát ez év márciusában átlagosan szedett. Ha akkor a malom kizáróan pénzben szedte az őrlési díjat, ezentúl őrlési díj fejében annyit szedhet, amennyit a legközelebb fekvő, természetben őrlést végző malom 1930 márciusában átlagosan szedett. A szedhető díj azonban nem haladhatja meg őrlés esetében búzánál a 12, porlás címén a 2, összesen a 14 százalékot, kétszeresnél a 13, porlás címén a 2, összesen a 15 százalékot, a rozsnál a 15, porlás címén a 2, összesen a 17 százalékot, darálás esetében a bevitt nem tisztított mennyiség 8, porlás címén 1, összesen 9 százalékát.

Amennyiben a malom kimutatja, hogy az üzemköltségek emelkedése vagy a gabonaárak esése vagy egyéb jelentős körülmény folytán a márciusi átlagos őrlési díjat az iparfelügyelő és az illetékes vármegyei molnárszövetség meghallgatása után a törvényhatóság első tisztviselője állapítja meg. Őrlési díj címén azonban nem állapíthat meg az előbb felsoroltaknál nagyobb díjakat. Az öröltető kifejezett kívánságára az őrlési díj pénzben is számítható. Ebben az esetben a porlási százalékon felül őrlési díj fejében oly összeg számítható fel, amely a gabona helyi árát figyelembe véve, megfelel az őrlési díj címén természetben levonható gabona értékének.

A rendelet szerint tehát nem lehet több vámot szedni, mint amennyit márciusban szedtek. Már most az a kérdés: betartják-e ezt a molnárak? Bizonyos, hogy a rendeletben megállapított legmagasabb vámot szedik majd, pedig ez csak az esetben jogos, ha már márciusban is ennyiért öröltek. Ha márciusban az őrlési vám csak 10 százalék volt, most sem emelhetik fel többre, csak az esetben, ha a törvényhatóság első tisztviselője a szedhető legmagasabb őrlési díjat engedélyezte.

Egy millió mázsával kevesebb búza termett ezidén a magyar földön. A földművelésügyi minisztérium legújabb termésjelentése szerint az idei aratáson 18,965.000 mázsa búzát, 6,945.000 mázsa rozst, 5,245.000 mázsa árpát és 2,281.000 mázsa zabot takarítottak be. E szerint tehát a búza csaknem másfél millió, a rozs több mint egy millió s a zab 2 millió mázsával kevesebb termett, mint az elmúlt esztendőben. S ezt a nagy veszteséget a mai bolettás árak mellett kell a gazdatársadalomnak elviselnie és kihevernie. Olyan parancsoló kényszer ez, amelybe könnyen belepusztulhat az anélkül is kimerült és teljesen tőkeszegény gazdátársadalom.

Nagykörös jelentős szerepe a gyümölcskivitelben. Most készítette el Nagyörös város az 1928. évi kiviteli statisztika összehasonlítását a külkereskedelmi mérleggel. Magyarország 1928. évi gyümölcskivitele 304.558 métermázsa, a főzelékivitele pedig 377.685 métermázsa volt. Ugyanez évben Nagyörösről 73.801 métermázsa gyümölcsöt és 20.965 métermázsa főzeléket exportáltak. Az országos exportban a gyümölcsnek 24, a zöldségfélének 5,5%-át Nagyörös szállította külföldre.

Az amerikai búza előnye a magyar búzával szemben. Sokan nem tudják megérteni, hogyan versenyezhet az amerikai búza a magyar búzával. Pedig igen könnyen érthető, ha meggondoljuk, hogy az amerikai termelő nem is egészen 3%-os kölcsönpénzzel dolgozik a magyar termelő 12-14%-os pénzével szemben, de a szállítási tarifa is eleget beszél. Nézzük csak a szállítási tarifát tengerentúl és nálunk. Egy tonnakilométer búza szállítása hazánkban vasúton 6,18 fillérbe, a szubvencionált vállalat hajóin 3,89 fillérbe kerül. Ezekkel szemben nem szubvencionált óceánjárón és idegen vasutakon való szállításhoz a manitoba búza tonnakilométerre csak 1,35 fillérbe kerül. Tesék ezek után konkurrálni.

Szeptemberi munkák a méhtelegen

Írta: Id. Boczonádi Szabó Imre.

Az augusztus hóban rendbehagyott családokat csak annyiban vizsgáljuk át, hogy van-e náluk fölösleges méz; vagy nincs-e valamelyiknél élelemhiány. A fölösleget már most elvehetjük, a hiányt pedig pótoljuk. Egyébként ahol a méhek tarlóvirágról, vagy pohánkáról még gyűjtenek: ezt a vizsgálatot a gyűjtés befejezése utánra hagyhatjuk. A kipergett lépeket visszaadjuk a méheknek, hogy kitakaríthassák azokat.

Amely családnak kevés az élelme, azt mézzel, vagy cukorfőzettel — legkésőbb szept. közepéig — pótoljuk, hogy a méhek ezt kellőleg besűrítessék és a megtöltött sejteket befedelezhessék.

A lefojtásra szánt kasos családokat — ha lehetséges — mentsük meg. A kasos gazdának a kidobott méhekért ellenértékben felajánlhatjuk, hogy a kasokból kivágott lépeket kipergetjük, a visszamaradt üres lépeket pedig napi árban átvesszük. Az így megmentett méheket a Boczonádi-féle 42-es nagy kaptárakban lévő családjaink mellett — a kaptár egyik végében — külön rekesztve, külön kijárónnyílással, félig mézes 6 drb nagy kereten gyönyörűen kiteleltethetjük s ezek a kiscsaládok a jövő tavaszon más, nagy kaptárba helyezve, nagyra fejlődnek s még fölösleget is adhatnak. Így menthetjük meg azokat az utórajokat is, melyek alig egyharmadát építették be a kasnak s megemelve olyan súlytalanok, hogy élelemhiány miatt már az ősz folyamán elhullanának.

A darazsak a hűvösebb őszi idő beálltával sok alkalmatlanságot okozhatnak egy-egy méhállományoknak. Ezeket úgy tehetjük ártalmatlanná, ha világos színű, szűkszajú üvegekbe 2-3 évökánálnyi gyümölcslevet öntünk s ezeket az üvegeket a méhteleg közvetlen közelében, elég nyílt helyen kifüggesztjük. Így az abba bejutott darazsak nem keresik az üveg felső nyílását, hanem a világosság felé törekedve, az üveg belső oldalán addig vergődnek, míg kimerülve, a csátekbe, a gyümölcslébe hullanak. A darazsfészket pedig — ha felkutattuk, — abba kénfüsttel fojtsuk bele a veszedelmes társaságot.

Dunaparti élelmiszerpiac. Zöldség. Burgonya 10-14, cékla 4-6, fejeskáposzta 12-20, fokhagyma 30-50, gomba 60-200, karfiol 120-160, kalarábé 4-6, kelkáposzta 26-50, sárgarépa 6-8, sóska 20-34, spenót 18-20, torma 50-120, vöröshagyma 10-14, tök 8-10, vöröskáposzta 30-40, zöldpaprika 8-20, uborka 8-18, zöldbab 40-60, paradicsom 8-14 fillér kilogrammonként. Zeller 10-12, saláta 6-8, csöves kukorica 6-8 fillér darabonként. Retek 3-4, petrezselyem 8-9, vegyes zöldség 10-12, kapor 3-5 fillér csomónként.

Borarak.

Szentmártonkátán most már az uradalmi készletek is fogyóban vannak; parasztkészlet nincsen. Árak hektós tételként szilárdan tendálnak 35 P-től felfelé. Szőlőkben partos fekvések alig fognak termést adni. Lapos fekvésekben sok helyütt firtrothadásról panaszkodnak.

Prónayfalván gyenge kínálat mellett kisebb tételekben 35-45 filléres áron kelnek el a 12-13 fokos borok.

Csengődön szintén gyenge a kínálat és elkelt 95 hl 12 fokos 40 fillérért, 150 hl 12-14 fokos 50 fillérért. Borkészlet esékely.

Gyöngyösön elkelt 600 hl. 12 fokos 31 fillérért, 100 hl 11 fokos 27 fillérért, 45 hl 13 fokos 45 fillérért és 10 hl 12 fokos muskotály 40 fillérért.

Hahóton élénk kínálat és közepes kereslet mellett 40 hl 14 fokos 36 fillérért.

Paprika. Termelői árak kg-ként. Szegeden: Édes-nemes paprika 2.70-2.80, félédes paprika 1.60-2.10, rózsapaprika 1.10-1.50, II. r. paprika —.60—.90, III. r. paprika —.40—.50, füzérpaprika 3.50-6.—. Kalocsán: Édes-nemes paprika 2.60-2.80, rózsapaprika 1.40-1.60, II. r. paprika —.70-1.—, III. r. paprika —.40—.50, füzérpaprika 1.—-1.30 P.

Országos vásárok

Vasárnap, 31: Csépa, Fülöpszállás, Kisújszállás, Szentmártonkátá, Tápógyörgye.

Főtfő, 1: Akasztó, Balatonlelle, Bonyhád, Celldömölk, Csurgó, Dédes, Dunaszekcső, Eger (havi), Felsőseged, Győr, Hatvan, Herczegszántó, Igal, Irsa, Jászapáti, Kapuvár, Kiszvárd, Köröstarcsa, Kőszeg, Köveskál, Mike, Mór, Nagyfüged, Nádasd, Nyíregyháza, Perkáta, Pécs, Poroszló, Rétság, Sárvár, Sásd, S.-A.-Ujhely, Sopron, Szépetk, Szikszó, Tompa, Tüskevár, Vác, Villány, Zalaapáti, Zalaszöntgrót.

Kedd, 2: Bars, Beled, Hatvan, Hőgyész, Köröstarcsa, Nagykanizsa, Szentgál, Szombathely.

Szerda, 3: Bük, Jánosháza (havi), Kaposvár, Nagylengyel, Miskolc (havi).

Csütörtök, 4: Alsópaty, Celldömölk (havi), Csaroda, Encs, Ibrány, Kiskomárom (havi), Marcali, Onód, Putnok (havi), Pápateszér, Szentlőrinc, Tiszafüred (havi).

Péntek, 5: Buj, Földeák, Gyöngyös (havi), Gyula, Vízvár.

Szombat, 6: Bánréve, Földeák, Görgeteg, Gyula, Magyarmecske.

10 holdas szőlőbirtok Tófejen (Zala megye), ezévi terméssel és felszereléssel együtt 8500 P-ért azonnal eladó. A birtokhoz tartozik 5 hold fiatal, 6 éves ojtványos szőlő, 2 hold gyümölcsös, 3 hold szántó és rét, végén akáóossal, 1 vincellérlakás cinezett bádógtetővel, 1 prés-ház, pince, 90 hl irtartalmú hordóval, 3 nagy kád, 2 prés, 4 permetező, 1 porrozó, fertályos sajtárok, puttonok, szőlőmorzsoló stb. A birtokon lévő 2800 pengő teher rajt maradhat. Értekezni lehet: Böröcz István bérlnél, Kereki-6puszta, u. p. Kővágóörs, Zala megye.

Szarvasmarhák
biztosítása

Állatbiztosítás

Lovak, sertések
biztosítása

legelőnyösebben, kartelen kívül a

Gazdák Biztosító Szövetkezeténél

Budapest, IX., Üllői-út 1. sz.

Telefon: Automata 878-70

A HÉT LEGJOBB TRÉFÁJA

Új üstököszt várnak

Az új üstököszt a csillagászok emlékeztek meg, akik most tartották konferenciájukat Budapesten. Nagyon jól érezték itt magukat a tudósok, pompásan töltötték a napjaikat a hála-ból kimondották, hogy a legelső üstököszt, amit ezután fognak felfedezni: a magyarokról fogják elnevezni. Nos, ez a határozat, élénk feltűnést keltett a bizonyos egységesek körében megindult a mozgalom, hogy egy-egy kegyelt miniszterüknek szerezzék meg az új bolygót. A leghevesebben a Klébi emberei agitáltak, akik minél előbb szeretnék volna egy-egy üstököszt ajándékozni a közkedvelt miniszternek. Egyre táviratoztak is a csillagászok után Párisba:

— Van-e már üstökös?

A válasz hosszas várakozás után megjött:

— Mutatkozik egy a Tejúton, de nagyon fejletlen farokkal.

A párthívek méltatlankodva utasították vissza az üstököszt.

— Várunk fejlettebbfar üstökösre.

Most hát várakoznak epekedve a tejút titokzatosságai felé, — lesve a nagyfarkú üstökösre, amely eléggé méltón jelképezze az örökké alkotó miniszter dús akcióképességét...

PIACI ÁRAK

Gabonaárak. Újbúza, tiszavidéki, 77 kg 16.60—17.10, 80 kg 17.00—17.60, fel-sőtiszai, 77 kg 16.10—16.40, 80 kg 16.50—16.80, fejemgyei, 77 kg 16.00—16.30, 80 kg 16.40—16.70, dunántúli, 77 kg 16.00—16.30, 80 kg 16.40—16.70, pestvidéki és bácskai, 77 kg 16.00—16.30, 80 kg 16.40—16.70, újróz, pestvidéki és egyéb 9.10—9.80, árpa, új 18.50—20.00, egyéb 16.75—17.75, takarmányárpa 14.50—15.00, közép 13.75—14.25, zab, közép, új 15.50—16.00, tengeri, tiszai 15.80—16.00, dunántúli 15.80—16.00, repce, új 27.25, korpa 9.00—9.20 pengő métermázsánként.

Budapesti sertésvásár. Felhajtás 3120 darab, eladás 1680, eladatlan 1440 darab. Angol húsertésből a felhajtás 88 darab volt. A vásár irányzata lanya. Árak: elsőrendű uradalmi nehéz sertés páronként 300 kg-on felül 126—128, kivételesen 129, közép páronként 250—260 kg-ig 122—126, könnyű páronként 180—210 kg-ig 118—120, kivételesen 122, silány páronként 100—160 kg-ig 116—118, elsőrendű öreg nehéz páronként 300 kg-on felül 20—122, szedett öreg másodrendű 116—118, angol sonkasüldő páronként 120—150 kg-ig elsőrendű 150—160, másodrendű 124—136, könnyű angol süldő páronként 80—100 kg-ig 120—125, zsír nagyban 155—164, 3 darabos táblás sózott szalonna 160—164, 4 darabos 154, lehúzott féléhs nagyban 138—160, kivételesen 164, vágott sertés 150—164 fillér kg-ként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje —34—40, habtejszín literje 2.60—3.20, tejfel literje 1.40—2.—, centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 3.80—4.—, nagyban 3.20—3.60, szedett vaj kg-ja kicsinyben 3.40—3.60, tehéntúró kg-ja kicsinyben —80—1.—, juhtúró kg-ja kicsinyben 2.20—2.40, nagyban 2.20, trapista sajt kg-ja kicsinyben 2.40—3.20, nagyban 2.—3.—, emmentáli sajt kg-ja kicsinyben 4.40—5.60 P.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: Csirke darabja 1.—2.80, tyúk darabja 2.50—3.—, ruca darabja 2.—3.— P. Leölt baromfi: Hízott ruca kg-ja 2.—2.40, csirke kg-ja 2.40—3.20, tyúk kg-ja 2.—2.40, libamáj kg-ja 4.—7.—, lúdszár kg-ja 2.60—3.—, tojás darabja —08—11 P.

Gyapjú. A hazai gyapjúpiac az elmúlt hét folyamán teljesen üzletlenn volt. Külföldi vevők nem érdeklődtek és a bel-földi gyárak egyelőre el vannak látva készleteikkel s így az árak változatlanok.

REGÉNYCSARNOK

Szerelem a vérzivatarban

— Regény. —

Írta: vitéz Pölöskei János

(46)

Egy villamosra ült fel. A fele ott is katona. Babeli nyelvzavar. Sánták, bénák, szabadságosok és a frontra menő katonák mindenfelé. A pusztulást látta mindenütt maga körül, csak itt-ott látott boldog autózókat és vidámkedvű hadimilliomos zsidókat, akiknek arcán ott ragyogott az öröm. A kávéházi Konrádok az újságot falták s az asztal mellett „törték át a frontot”, ejtettek foglyokat és semmisítették meg az ellenséget. Búszkén verték a mellüket, hogy: „győzünk!” Nem azt mondták, hogy katonáink győznek, hanem, hogy „mi”. Már, hogy ők. És igazuk volt. Ők győztek.

Szomorúan érkezett a Keleti pályaudvarra. A hatalmas épület úgy nézett ki, mintha egy harctér volna. Mindenféle katonák voltak itt is. Egyik sirva búcsúzott övétől, a másik kimerülten feküdt a hideg flaszeron vagy ült tenyerébe hajtott fejével a hátizsákjában, a harmadik a mankóját kopogtatta, de minden arcon meglátszott a kimerültség, a fájdalom, a békevágy.

A vonatja elindult. Kétórai utazás után megérkezett Tápiószőlőbe. Férje az állomáson várta. Egynapi szolgálatmentességet kapott. Amikor a vonatból kiszállt, férje odarohant hozzá. A vékát és az üveget letette s görcsös zokogással borult férje vállára. Hosszú ideig nem tudtak szólni, csak sirtak. Életük letépett virágait siratták.

A férj szólalt meg először:

— Hogy van a Katóka?

Az asszony újból elsírta magát. Sűrű könnyzáró között mondta el, hogy nincs számára mentség. A nővére bízta, amíg távol lesz. Csak addig ne történjék meg a katasztrófa. Elmondta az egész esetet. Megmutatta a fia halálhírére hozó levelet, amelyet már százszor megöntözött könnyeivel. A könnyektől már kezdtek elmosódni a sorok. Egy ismeretlen katona sorai. Ki tudja, már ez a kéz is nem kulcsolódott-e össze örökre a tulajdonosa mellén?

Keserves találkozás volt ez. Két magyar lélek reményvesztve, minden örömtől megfosztva ballagott egymás mellett. Szívében ott sajgott a széles világ minden fájdalma. Végigjárt szódott előttük életük minden mozzanata s majdnem egyszerre hagyta el ajkukat a keserű sóhaj:

— Verje meg az Isten, aki ezt így akarta!

A baraktáborhoz értek. Bent az udvarban szomorúszemű oroszok, toprongyos, bocskoros oláhok s egy barak előtt olaszok álltak. Szomorúan néztek ki a kerítésen. Gondolataik valahol a Volga mentén, a bojárok síkföldjein, vagy az olasz kék ég alatt járt. Csak a testük volt itt: a lelkük átszállt a Kárpátokon. Alpokon és a végtelen messzeségeken.

Beérkeztek a faluba. Itt is csak asszonyok, öregek és gyerekek voltak. Egy tiszta lakásban kaptak szállást. Itt is gyászba öltözött asszony volt a gazda. Amikor elpanaszolták egymásnak sorsukat, hangos zokogással borultak egymás nyakába. A tápiómenti és a zalai asszony testvérek voltak a — fájdalomban.

Kató anyja két napot töltött Tápiószőlőben. Másnap férjével kísérták a határba. A falu fölött egy magaslaton van a temető. Foglyok temetője. Frissen hantolt sírok sora meredt feléjük. Nem volt olyan nap, hogy ne temettek volna egy párat.

Idegen földek gyermekeinek száza, ezrei alusszák itt örök álmukat. Pedig talán volt pillanat, amikor örültek

annak, hogy elmúlt számukra a háború. Dehogyan hitték, hogy a Tápió fölötti dombon alszik ki életük mécsese. Soha többé nem mehettek a Volga mellé, ahol őket is epedő szívvel várta a család.

Bementek a temetőbe. Négy újonnan ástott sír volt előttük. A barak kis kápolnájában megszólalt a kis harang s megindult a szomorú, részvét nélküli gyászmenet. Négy festetlen koporsóban négy halott. Három orosz és egy olasz... A temetés egyszerű. Nincs itt ki sirjon, csak néma, méla szemű bajtársak tekintenek bámulva a gödörbe. Azon gondolkodnak: pár hét múlva nekik is nem ez lesz-e a sorsuk? Katonatemetés ez, ahol nem fizetik meg a cifra ceremóniákat s ahol nem hangzanak el szívtéptő gyászbeszéddek. Gyorsan, unottan megy itt minden. Mindennapos, unalmas dolog. Mintha ez a kis domboldal azért sodródott volna ide, hogy a gyomrát idegen hullakkal tömjék meg. A koporsókat leeresztik s szórják rájuk a göröngyöket. Az áldott anyaföld mindenkit bevesz, ott, ahol gyomrába tesz. Nem törődik vele: ki hol született...

Az új hantokat eligazították. Néhány szerető szív elnémult — örökre. Idegen földben nő szívük porából zöld pázsit, vagy gaz. Csak virág nem, hiszen nincs szerető hozzátartozó, aki ültetne rájuk. Legfeljebb az Úristen mosolya fakaszt ott néhány vadvirágot.

Az asszony halványan, némán nézte végig a temetést. Egész testében remegett. Csak, amikor már elmentek onnét a katonák s amikor ott maradt a négy kis fakereszt, — tört ki rajta a sírás és görcsös zokogással borult az egyik sírhantra. Önkéntelenül átölelte a kis fekete, festett keresztet s hangos zokogása bejárta a katonatemetőt. Ebben a pillanatban nemcsak elesett fiát, de minden fiatal életet siratott. Milliók fakó arcát látta s mintha mind azt kiáltaná bele a nagyvilágba: — Vajjon miért kell ennyi fiatal életnek kialudni?! Ki felel ott fent az igazságos Isten előtt ennyi életért? Van-e szíve annak, aki ezt felidézte? — És sirt, zokogott az idegen sírhant, mintha alatta a tulajdon gyermeke feküdne. Idegen sírhant, idegen anya zokogott. Az esetek talán ott az égben összelelleztek.

A férj csak akkor vont el a sírhant, amikor már kezdtek a könnypatakok kiszáradni. De ekkor ő is Katókára és elesett fiára gondolt. Katonafejét félrefordította s a könnyek végigszántották arcán. A katonazubony alatt is fájt az atyai szív. Feleségét átölelte s kivezette a temetőből az alvó mezőre, amely majd tavasszal új életet ont. S mintha egy isteni szózat szállta volna meg. Megcsókolta felesége halvány arcát és megszólalt:

— Anyjuk, a halálra nekünk élettel kell felelnünk! Ha az Isten is úgy akarja, új életet kell a világra hoznod! Még talán nem késő... Új csillagot kell rajzolnunk életünk egére, aki más időkben, tisztultabb korszakban ragyogja életünkre mosolygós sugarát.

Az asszony lehajította fejét s szemét elfutották a könnyek. Úgy simult a férfihoz, mint hajdan, újjászony korában. Az anyaság vágya fogta el s mintha már látta volna, hogy egy édes kicsi teremtsé gügyög az ölén s ragyogó szemeivel új reményt mosolyog ösztört életébe.

(Folytatjuk.)

Folyamórség Szentpéterin. A folyamórségnél eljártunk, azt hisszük, a dolog sikerülhet. A folyamórség parancsnokságához kell beküldeni a kérvényt, Budapest, III., Laktanya-utca 33. A legközelebbi felvétel szeptember végén lesz. De már most jelentkezhet. Azok, akik 6 elemi iskolát végeztek, ipari vagy középiskolát jár-tak, előnyben részesülnek. Négy elemi iskola okvetlen szükséges. A kor-határ 17—25 év. Húsz éven alól hatóságilag hitelesített szülői beleegyezés szükséges. Nemcsak a nő-lenség kötelező, de azt is ki kell mu-tatni hatóságilag, hogy családtagról nem tartozik gondoskodni. A folya-mór teljes ellátást és tíz napra 13 pen-gő fizetést kap. Azonnal értesítsen bennünket, hogy pályázik-e s ha igen igyekezzék beszerezni a szükséges iratokat. Egyelőre nem kell Péstre feljönnie. Meleg üdvözlét.

Ifj. Juhász Balázs Rimóc. Az Első Magyar Biztosítónál eljártunk, hogy a kérését teljesítsék. Hogy aztán si-kerül-e, azt nem tudjuk. Mindeneset-re részleteznie kellett volna az ügy-védnek, hogy milyen épületei voltak biztosítva, melyik égett el s hogy ter-ményei a biztosított összegből meny-nyi értéket képviseltek.

Polgár János. Az ünnepekre szíve-sen látjuk. Szent István napján a szerkesztőségbe leszünk és minden barátunknak rendelkezésére állunk.

Bucsi József. Kérésének eleget te-szünk. Van itt egy elbeszélése, azt majd a naptárba adjuk le. Hát a kis-fiú fejlődik-e? Sok örömet hozzá.

Varga Antal. A hízalási kölcsönö-ket nem hosszabbíthatják meg, mert a minisztersem áll ez módjában, miután a kölcsön amerikai dollár-kölcsön.

Baromfitenyésztő. Baromfikul-lanés, vagy ahogy nevezi, barofipo-loska azért veszedelmes, mert a ba-romfit szívja, az így legyengül s ha a támadás nagyon gyakori, vagyis sok a kullancs, a baromfit úgy le-gyengíti, hogy az bele is pusztul. Ilyenkor nyáron szaporodik és apró álcái, melyek porszem nagyságúak, szintén nagyon bántják a baromfit. Ellene úgy védekeznek, hogy a már megtámadott baromfit mindennap átnézzük, a kullancstól megszaba-dítva, a megtámadott helyeket zsírral bekenjük. Teljesen azonban csak úgy tudjuk kiirtani, ha az ólnak minden részén a hézagokat rézgálicos mésszel btömjük, az ólat teljesen átmeszel-jük kívül-belül, s általában minden korhadt farészt, ahol meghúzódhatik, elégetünk, fertőtlenítünk. Csak ál-landó, nagyfokú tisztaság mellett tudjuk baromfiállományunkat a ba-romfikullancstól tisztán tartani.

KIADÓHIVATALI ÜZENETEK

Koncsol J., Kovácsvágás. Január 31-én P 2.50 és aug. 25-én P 5.— ér-kezett be hozzánk. Előfizetését okt. 31-ig rendeztük.

Nink M., Orosztony. Rendezve P 7.50-el dec. 31-ig.

Arany I., Derecske. Rendezve dec. 31-ig.

Berger P., Bácsbokod. Rendezve okt. 31-ig

B. J., Eszteregnye. Lejárt 1929 okt. 31-én.

Főszerkesztő: Dr. Farkas Endre.
Közgazdasági szerkesztő és felelős kiadó:
Dr. Sényi Pál.

Főmunkatárs: vitéz Pölöskei János.